

**PRAY FOR PEACE IN UKRAINE
AND PRAY TO STOP THIS MADNESS**

www.ecumenicalstudies.org.ua/eng/

**UKRAINIAN CHURCHES
IN THE TIME OF WAR**

„Pray for peace in Ukraine and pray to stop this madness”

Acesta este mesajul pe care revista *ATITUDINI* îl primește din Ucraina, alături de un fotoreportaj de la Taras Dzyubansky, teolog, lector la Universitatea Catolică Ucraineană din Lvov, consilier pe probleme religioase al primarului din Lvov. Fondator al centrului interconfesional Libertas (2013), Taras Dzyubansky a organizat pe data de 4 martie 2022 o conferință despre

Ukrainian Churches in Time of War, cu manageri de școli confesionale de diferite grade și întâi stătători din Kiev, Harkov și Lvov (afișul este reprodus pe coperta I).

În contextul bombardării la 1 martie 2022 de către artileria rusă a complexului memorial de la Babi Yar din Kiev, complex ce comemorează asasinarea a peste 33 000 de evrei (copii, femei, bărbați) la 29-30 septembrie 1941 de către trupele naziste Einsatzgruppen, asemenea mese rotunde, ținute sub tirul armelor, sunt cu atât mai semnificative.

CUPRINS nr. 11 (180), martie 2022

[ARGUMENT]

Dan GULEA/ Literatura ucraineană ca World Literature Pag. 1

[RE: LECTURI]

Arleen IONESCU/ Cui i-e frică de literatura română ca literatură mondială? (I) Pag. 2

Magda RĂDUȚĂ/ Relecturi sadoveniene: Levi Tof și deducția Pag. 4

Raluca Georgiana BADEA/ Cornul de hârtie și cornul de melc. De la Nichita Stănescu la Geo Bogza Pag. 6

[Ioan GROȘESCU – 80]

Biografie Pag. 8

Posteritatea lui Nichita Stănescu/ Cap. „Familia” (fragmente) Pag. 9

Ultima trâncăneală/ În oglinzi critice/ In memoriam Mircea Iorgulescu Pag. 12

[PROZĂ]

Constantin ABĂLUȚĂ/ Întâmplări cu oameni și lucruri: Menghina Pag. 16

Livia DIMULESCU/ Toate-s la fel Pag. 17

[METEO]

Dan CULICOVSCHI/ Azi a fost o zi frumoasă Pag. 18

[ARTE]

Noi artiști ai Filarmonicii „Paul Constantinescu” Pag. 19

Luiza BUNBĂNAC/ Pornind de la UAP Ploiești Pag. 20

[ACTUALITATEA CULTURALĂ]

In memoriam Michel Deguy/ *Dansul șarpelui în lanul de grâu/* Basarab Nicolescu 80 /
Avataruri contemporane ale basmului clasic Pag. 21

[ACE]

Ion Bogdan LEFTER/ Despre înmțepături și iraționalitățile pandemiei Pag. 22

[SPORT]

Mihai IOACHIMESCU/ Toate drumurile duc spre „Ilie Oană” Pag. 24

Legende coperte:

Coperta III: Ioan Popescu, *Pe strada Constantin Dobrogeanu-Gherea, spre Hotel Prahova, 2022*

Coperta IV: Constantin Abăluță, *Acuarelă realistă, 1959*

Literatura ucraineană ca World Literature

Dan Gulea

Termenul de World Literature desemnează caracterul universal al unei literaturi naționale, aflat în prezent în centrul unor dispute între două mari perspective, cea autohtonistă, de evidentă tradiție național-sămănătoristă, respectiv cea „de export” sau – cu o altă terminologie, a sincronizării.

„Literatures as World Literature”,

seria de la Bloomsbury ce cuprinde actualmente 23 de cercetări cu titluri de la *Romanian Literature as World Literature* (contextualizată în numărul de față al *ATTUDINILOR*) la *Philosophy as World Literature* sau *Samuel Beckett as World Literature*, poate schița și „Ukrainian Literature as World Literature”; deși, prin războiul pornit la 24 februarie 2022, Rusia vrea să deconstruiască prin violență pură Ucraina, o țară și o națiune, efectul este contrar: acum se construiește o națiune, piesă cu piesă. Iar liniile generale au fost trasate de mai multă vreme – doar câteva piese ale acestui puzzle ucrainean.

Epoca modernă începe de la figura lui *Taras Bulba*, eroul din a doua jumătate a secolului al XIX-lea al lui Gogol, cu o poveste despre cavalerism și cruzime. Răzbunarea celui mai bun prieten se săvârșește printr-o incursiune dincoace de Nistru: „Taras incendia altarele, împreună cu polonezele aflate acolo. Multe mâini albe ca neaua se ridicau spre cer dintre flăcări, însoțite de strigăte de jale, care ar fi mișcat și pământul umed, și iarba din stepă s-ar fi frânt de durere. Însă cazacii neîndurători nu țineau cont de nimic, și ridicând copilașii din stradă în sulite, îi aruncau în același foc” (traducere de Elena Vizir, 2010).

Maksimilian Andreevici Poplavski este un mic personaj din celebra rescriere a mitului faustic semnată de Bulgakov. Personajul are de-a face cu manifestarea răului ce a pogorât la Moscova, sub forma unui iluzionist, Woland, însoțit de un motan uriaș, negru, și, de bizari companioni, ce par a fi oameni; scris în anii 1930, în timpul teroarei staliniste, *Maestrul și Margareta* este o punere în abis a condiției scriitorului dintotdeauna. Astfel, Poplavski, un „economist-planificator ce locuia la Kiev”, ajunge la Moscova în urma unei telegrame speciale a lui Berlioz, unchiul său, conducător al asociației scriitorilor Massolit, telegramă ticluită de Woland: „Tocmai am fost călcat de tramvai pe Patriarșie. Înormântarea e vineri, la ora trei. Vino. Berlioz.” Tema ucraineană (Bulgakov e născut la Kiev) apare filtrată prin complexul provinciei: „Nu se

știe de ce, dar Kievul nu-i plăcea lui Maksimilian Andreevici și gândul mutării la Moscova îl frământase așa de tare în ultima vreme, că ajunsese să doarmă prost. Nu-i făceau nicio bucurie revărsările de primăvară ale Niprului, când, după ce inunda insulele de pe malul jos, apa se contopea cu linia orizontului. Nu-i făcea nicio bucurie imaginea de o frumusețe uluitoare ce se deschidea la poalele statuii cnezului Vladimir. Nu-i făceau nicio bucurie razele de soare ce se jucau primăvara pe aleile de cărămidă ale colinei Vladimiraskaia. Nu voia nimic din toate astea, voia un singur lucru: să se mute la Moscova.” Dar Woland nu vrea martori; Poplavski este legitimat („Buletinul, strigă motanul, și întinse o labă grăsuță”), iar felina își intră în rolul de comisar: „Prezența dumneavoastră la înmormântare se anulează”. Este chemat Azazello, „un omuleț roșcat care șchiopăta, îmbrăcat într-un tricou negru, cu un cuțit înfipt la brâu, cu un colț galben și cu albeață în ochiul stâng”, care este drastic: „Întoarce-te imediat la Kiev, stai acolo, ține-ți ciocul mic și să nu mai visezi niciodată la un apartament la Moscova, e clar?” (traducere de Antoaneta-Liliana Olteanu, 2011, 228 ș.u.).

Identitatea ucraineană este redefinită prin literatura recentă; Oksana Zabușko (n. 1960) scrie romanul *Studii în teren despre sexul ucrainean* (1996): „când ai terminat de citit, ai înțeles că limba, pe care o înțeleg poate încă vreo câteva sute de suflete în toată lumea, este casa ta, care te-a primit în ea, ți-a dat forță și te-a protejat și pe care o porți mereu cu tine ca un melc, iar alt adăpost de campanie nu ți-a fost dat să ai, oricât ai încerca să-l găsești”.

Este vorba, în primul rând, de identitatea scriitorului – și de cea a scriitoarei („tu nu ești nici Evtușenko și nici Tatiana Tolstaia, pentru a primi mii de dolari pentru un discurs; tu cine ești, de fapt, tu, o nenorocită de *Ukrainian*, un copil dintr-un satisfăcător bloc de tip *hrușciovkă*, din care încerci în zadar să scapi toată viața”), care exprimă, în fapt, identitatea unui popor: „sincer vorbind, nouă, ucrainenilor, nu ni s-a acordat niciodată atenție, mai simplu spus: muream fără să atragem atenția nimănui”. Un complex estic, s-ar spune, dar o alegere asumată, înainte de orice: „există în tine acel blestem al credinței în predecesori, în aceia care ar fi putut, de asemenea, să scrie la fel de bine în limba rusă, poloneză, unii chiar în germană și să ducă un altfel de trai, dar s-au aruncat ca un lemn în focul rugului limbii ucrainene și nu au obținut nimic mai mult decât o soartă plină de chinuri și de nenumărate cărți necitite de nimeni” (traducere de Ovidiu Hanceriuc, 2008).

Cui i-e frică de literatura română ca literatură mondială? (I)

Arleen Ionescu

Arleen Ionescu este profesor de literatură engleză și teoria criticii la Universitatea Shanghai Jiao Tong. Ariile sale de cercetare cuprind proza modernistă, teoria criticii, studiile despre memorie, studiile despre Holocaust, studiile despre

traumă. A publicat în reviste academice prestigioase precum *James Joyce Quarterly*, *Journal of Modern Literature*, *Memory Studies*, *Oxford Literary Review*, *Parallax*, *Partial Answers*, *Joyce Studies Annual*, *SLOVO* și *Style*. Este co-editor-șef (cu Laurent Milesi) al revistei academice *Word and Text – A Journal of Literary Studies and Linguistics*. Cărțile sale includ *Romanian Joyce: From Hostility to Hospitality* (Peter Lang, 2014) și *The Memorial Ethics of Libeskind's Berlin Jewish Museum* (Palgrave, 2017). A co-editat (cu Maria Margaroni) volumul *Arts of Healing: Cultural Narratives of Trauma* (Rowman and Littlefield International, 2020). În prezent, lucrează la două proiecte de cercetare: unul despre Ghetoul din Shanghai și unul despre Beckett și Cioran.

Prezentul text reprezintă o încercare de a sublinia pașii semnificativi pe care i-au făcut o seamă de teoreticieni și critici literari români prin publicarea volumelor *Romanian Literature as World Literature* (editori: Mircea Martin, Christian Moraru, Andrei Terian, Bloomsbury Academic, 2018) și *Theory in the "Post" Era: A Vocabulary for the 21st-Century Conceptual Commons* (editori: Christian Moraru, Andrei Terian, Alexandru Matei, Bloomsbury Academic, 2021). De asemenea, analizează lucrările participanților la o sesiune dedicată literaturii române contemporane din cadrul Congresului ASEES (Association for Slavic, East-European and Eurasian Studies; decembrie 2021) unde am avut bucuria să fiu "respondent".

În cel de-al doilea deceniu al secolului al XXI-lea, așa spune că postmemoria noastră culturală arată altfel grație eforturilor unui grup de universitari români din țară și din diaspora care au înțeles că a promova exclusiv valorile naționale și a nu încerca să „exporte” literatura română¹ este doar un monolog monoton și vetust, în care istoriile literare se construiesc aproape exclusiv pe biocritică și, adesea,

pe idiosincraziile autorului care vine cu propriile valori. Asumându-și un gest ce urma previzibil să fie receptat negativ de cei cu agendă naționalistă, autorii celor două volume s-au folosit de paradigma *world literature*, construită de Franco Moretti, Pascale Casanova și David Damrosch. Editorii primului volum explică de ce „într-un fel sau altul, toate istoriile literare românești și majoritatea istoriilor literare naționale se bazează până în zilele noastre pe coterminabilitatea [coterminality] națiunii-stat și a literaturii, pentru că acestea au fost subordonate unei întreprinderi mult mai vaste, mai urgente și în mod indubitabil cu o miză foarte mare: construirea națiunii, prioritatea definitivă a modernității.” (8) Ideea că literatura română, adesea receptată ca „marginală” sau „minoră”, poate căpăta o „centralitate neortodoxă” (5) și poate aspira la așezarea mai inspirată pe o hartă a lumii (17) îmi pare o abordare potrivită a unei literaturi naționale în secolul al XXI-lea.

Cel de-al doilea volum discută post-teoria (postumanism, post-postmodernism, post-estetică, postanalog, digicriticism, post-presentism, post-memorie, post-/neo-critică) și aduce argumentul că în acest „post”-moment teoria practică ca gen literar mondial este parte integrantă a unui proiect prin excelență internațional care se adresează unei comunități transnaționale, care, de altfel, a fost și scopul sesiunii de comunicări din cadrul conferinței ASEES.

Dacă cel de-al doilea volum este prea recent pentru a fi primit deja recenzii în Occident, primul volum a fost receptat în termeni entuziaști în reviste academice de prestigiu, care funcționează în baza unui sistem corect de *peer review*: pentru Keith Hitchins, volumul reprezintă un imbold pentru a studia fenomenul românesc², în timp ce pentru Letiția Guran cartea este „un manifest ce funcționează pe multiple paliere”, care nu „doar că s-a ridicat la nivelul așteptărilor, dar din multe puncte de vedere a îmbogățit proiectul inițial.”³

În acest context, probabil că mostra cea mai elocventă de impresionism critic sau polemică de dragul polemicii este recenzia Mirelei Roznoveanu, concepută inițial în limba engleză⁴, apoi publicată într-o versiune plină de erori, tradusă de Dorin Garofeanu, în revista *Caiete critice* cu scopul de a sublinia că volumul aduce „o imagine distorsionată a [literaturii române], întregul proiect dând astfel greș în pretenția sa de a prezenta lumii vorbitoare de limbă

engleză esența literaturii române”⁵; în fine, republicată în traducerea autoarei pe blogul personal, din a cărui versiune voi cita. Recenzia deplânge noul context „mondialist”, făcând bizare afirmații care denotă anumite „complexe culturale” semnalate în remarcabilul și încă atât de actualul studiu al lui Mircea Martin.⁶ Arogându-și competențe lingvistice de nativ de limbă engleză, autoarea (care pare certată cu semnele de punctuație) critică stilului volumului („Din păcate, cele mai multe dintre contribuțiile la *Literatura română ca literatură a lumii* (în literatura română noi spunem literatura universală) sunt greu de parcurs de un cititor nativ, (*sic!*) de limba engleză”) și le reproșează autorilor diversele „paranteze, propoziții subordonate și fraze interminabile, pe care engleza le urăște din răspuseri”.⁷ Ca vorbitor de limbă engleză, cu operă scrisă prioritar în spațiul anglo-american în engleză, însă născut – asemenea semnatarei recenziei – în România, constat că parantezele și subordonatele autorilor nu sunt câtuși de puțin dificil de urmărit și mă întreb cum ar putea engleza academică să le „urască”, pentru că în cazul englezei literare, după ce Molly Bloom, de exemplu, ne delectează cu o frază enormă în „Penelope”, nu se mai poate formula această întrebare nici măcar retoric, iar exemplele din literatura engleză și americană ar putea continua la nesfârșit. Paradoxal sau ironic, autoarea, semnatară unor volume publicate în limba engleză, dar născută și educată ca și mine și aproape toți autorii volumului în România (biografia sa ne spune că s-a născut la Tulcea, a absolvit secția de Limbi Romane la Universitatea din București în 1970 și s-a stabilit în SUA în 1991), introduce în recenzia proprie multiple paranteze și subordonate, afirmații neacademice, neargumentate, scufundându-și cititorul într-un straniu flux al conștiinței. Autoarea lucrează prin aproximare. Nu autorii volumului au inventat termenul de „literatură mondială”, acesta a fost introdus de Goethe (*Weltliteratur*), care a diferențiat termenul de cel de „literatură universală”⁸, o explicație clară apărând chiar în *Introducerea* volumului pe care Roznoveanu îl recenzează (20). Folosind truisme împotriva „stângismului” cu care ne-am obișnuit din presa veșnic amatoare de mici truculențe critice („Metodologia [...] se bazează în principal pe cele mai recente, mai excentrice și mai fanteziste teorii răspândite în campusurile universitare americane de către profesorii de orientare globalistă, anticolonialistă, feministă și marxistă, teorii utilizate de cadrele universitare și nu de criticii literari care scriu în publicațiile literare prestigioase din Statele Unite și Marea Britanie”),

autoarea nu înțelege că volumul pe care îl recenzează a fost lansat chiar în sfera academică și are un scop pur academic. Autoarea recurge la atacuri *ad hominem*, conferindu-și autoritatea de a decide cine ar avea sau nu dreptul să scrie despre literatura română: „O altă problemă interesantă este că numai trei dintre cei șaisprezece autori ai antologiei de față au pregătirea și calificările de a propune o nouă istorie a literaturii române; ei sunt criticii literari și profesorii universitari Mircea Martin, Mircea A. Diaconu și Paul Cernat, care au scris toți studii și monografiile despre istoria literaturii române și marii ei scriitori. Restul de treisprezece sunt specializați în principal în teoria literaturii, în literatură comparată și în aspecte marginale sau autori singolari ai literaturii române.” Dincolo de anecdoticul argumentării, mă întreb dacă eu, la origine absolventă de Română-Engleză, dar cu un palmares științific în literatură engleză și teoria franceză, am dreptul să scriu despre literatura română.

În acord cu articolele publicate în propria revistă, directorul *Caietelor critice*, Eugen Simion, deplânge „faptul că din exercițiul teoriei literare (cât mai este) tind să dispară, de asemenea, factorul (criteriul) estetic și ideea de specificitate națională”⁹. Lansând diverse atacuri (o profesoară e numită „o globalistă” care „nu vrea să piardă ocazia de a se afirma” etc.), Simion dă exemplul negativ al unor „scriitori, critici, teoreticieni, publiciști”¹⁰ care „minimalizează și chiar [...] desconsideră” literatura română, fără a da însă exemple concrete, apoi se confesează că scriitorii pe care s-a străduit să-i țină aproape „nu mai sunt interesați de literatura română. Ei spun că există doar «Literatura ca lume». Asta înseamnă că nu mai contează elementul național, rădăcina națională, nu mai contează nici elementul estetic, nu-i mai interesează dacă o carte e valoroasă sau nu, îi interesează doar dacă aceasta vorbește despre minoritățile naționale, despre homosexualitate, despre globalizare, despre feminism etc.”¹¹

Citind din scoarță în scoarță cele două volume publicate la Bloomsbury, aş spune ca americanul: *I beg to differ*. Constat că o parte a publicului românesc nu era pregătit pentru un asemenea salt în critica românească și, cum puncta Adriana Stan într-o recenzie excelentă a volumului, „deși publicarea la o editură ca Bloomsbury e o recomandare în sine, volumul [...] cere, probabil, o anumită introducere pentru publicul românesc”, tocmai pentru că „unitatea de perspectivă și argumente, simetria în polifonie (vizibilă în dispunerea în lanț a unor articole) și armamentul teoretic relativ comun al autorilor dau volumului caracterul unui «desant» critic.”¹²

¹ Vezi Andrei Terian, *Critica de export: teorii, contexte, ideologii*, București: Editura Muzeul Literaturii Române, 2013.

² Keith Hitchins, “Romanian Literature as World Literature ed. by Mircea Martin, Christian Moraru, Andrei Terian (review)”, *Comparative Literature Studies* 56.3 /2019: 606. În prezentul studiu toate traducerile din limba engleză aparțin autoarei.

³ Letitia Guran, “Romanian Literature as World Literature (Review)”, *Canadian Review of Comparative Literature / Revue Canadienne de Littérature Comparée*, 45.4/2018: pp. 686; 689.

⁴ Mirela Roznoveanu, “A Few Notes on Romanian Literature as World Literature, edited by Mircea Martin, Christian Moraru, and Andrei Terian”, <https://wp.nyu.edu/mroznoveanu/2018/10/01/book-review-romanian-literature-as-world-literature/>.

10/01/book-review-romanian-literature-as-world-literature/.

⁵ „Câteva însemnări despre Literatura Română ca Literatură a lumii”, *Caiete critice* 10 (372)/2018, 39 (39–54).

⁶ Mircea Martin, *G. Călinescu și complexe literaturii române*, București: Albatros, 1981.

⁷ Mirela Roznoveanu, „Câteva însemnări despre Literatura Română ca Literatură Universală”, <https://vetiver2.wordpress.com/2019/10/01/cateva-insemnari-despre-literatura-romana-ca-literatura-universala/> amp/?fbclid=IwAR2BDDAflf-ocb7DXqoBZdrvAqppGTN1N3dR7J3Bz29LXIESSGug6rcIrp0.

⁸ O explicație detaliată a diferențelor este oferită și în recenzia Corinei Gruber, „Reconfigurarea literaturii române ca literatură mondială”, *Euphorion* XXIII, nr. 3/2020: 62.

⁹ Alexandru Dumitriu, „Dialog cu profesorul Eugen Simion: «Am vrut să fac prin *Caiete critice* o școală de critică literară și să apăr literatura de toxicitatea politicii»”, *Caiete critice* 11–12/2019, 37.

¹⁰ *Ibid.*, 37-8.

¹¹ „Academicianul Eugen Simion: Lucrul cel mai grav care se petrece în societatea românească este pierderea sentimentului național!”, *Linia întâi*, 1.07.2021, <https://linia1.ro/academicianul-eugen-simion-lucrul-cel-mai-grav-care-se-petrece-in-societatea-romaneasca-este-pierderea-sentimentului-national/> ?fbclid=IwAR0VbPINwNAWF3Fq_r95fa94_dGo-Q15B9f0-vTsVfif3AVsPEcJb1s3zeU

¹² Adriana Stan, „Regula jocului”, *Observator cultural*, 298 (29 iunie 2019), <https://www.observatorcultural.ro/articol/regula-jocului-2/>.

Relecturi sadoveniene: Levi Tof și deducția

Magda Răduță

Magda Răduță este conf. univ. dr. la Departamentul de Studii Literare, Facultatea de Litere. Cea mai recentă carte publicată: *În context. O lectură sociologizantă a literaturii române în ultimul deceniu comunist* (București, Editura MNLR, 2019). Alte publicații: „*Nici mănuși, nici milă*”. *Trei pamfletari interbelici* (București, EUB, 2013), editarea antologiei „*Îi urăsc, mă!*”. *O antologie a pamfletului, de la cronicarii munteni la Pamfil Șeicaru* (București, Editura Humanitas, 2017).

Dacă pentru lumea din *Hanu Ancuței* să spui o poveste înseamnă să așezi adevărul factual în intrigă și să-l trimiți către ascultători „cum se cuvine” – într-un fel de ilustrare didactică exactă a celor trei tipuri de *mimesis* pe care-i identifica Ricœur în *Temps et récit* – ce se întâmplă când într-o situație în care nici factualul nu e cunoscut, în care adevărul simplu și răspicat (*unde, când, cum, de ce*) lipsește? O astfel de situație pare a se afla în incipitul romanului *Paștile blajinilor* (1935), care poartă și el semnele traseului

de ficționalizare, de „venire în simțire” din *Hanu Ancuței*. Dominantă aici e tot punerea în intrigă, chiar dacă nu atât de vizibilă și de asumată – și în niciun caz cu aceleași scopuri – cum era în cercul din jurul focului de la han. Într-un roman purtând la prima vedere toate semnele unei proze autohtoniste, ba încă și datate – moștenitoarea unei moșii moldovenești se întoarce de la Viena și încearcă să își scoată proprietatea din ghearele unui vechil hapsân și complice cu toată mica administrație sătească – încercarea de a demonstra că suntem în fața unui realism de alt soi decât cel neopac, de „imitație a naturii”, poate părea de prisos. Cele unsprezece capitole sunt însă, credem, și un prilej de a vedea cum, pentru Sadoveanu, atenția la cum-se-naște-ficțiunea nu îmbracă haina reflexivizării și nici măcar pe cea a transparentizării procedeelelor; în *Paștile blajinilor*, recursul la ficționalizare (la care participă, la un moment dat, toate personajele) nu e estetizant, este utilitarist – el ajută la aflarea adevărului care lipsește, la blocarea răului și la pedepsire.

Personajul investit limpede cu atributele de *faire vrai* e memorabilul Levi Tof, misit de grâne și raționalist deductiv, ale cărui „filosofii” detectivistice fac din roman o foarte inventivă

demonstrație de *staging*, de punere în scenă, pentru ca prin verosimil să se ajungă la adevăr. Experiențele de strategie discursivă ale lui Levi Tof (deducțiile din tren privind identitatea și scopul duduii Constanța, variantele alternate, adevărate scenarii, pe care le expune cu privire la intențiile arendașului Gherasim Tulbure, planul de pedepsire a inamicilor etc.) sunt tot atâtea exemple de cum episoadele ficționalizate (micronarațiunile pe care le spune Levi Tof, care nu sunt povești, ci reconstituiri și deducții detectivistice) sunt folosite pentru a ajunge la deznodământ, adică la rezolvarea problemei: la final, Constanța Coliban își recapătă moșia, vechilul pleacă, locul unde s-a petrecut o moarte va primi o biserică etc. Levi Tof nu e un *raisonneur*, e un strateg al reconstituirii liniei de evenimente, acoperind golurile de adevăr prin operațiuni de alegere a variantei celei mai adecvate scopului. Până și convenția balzaciană a introducerii în narațiune a unui anume personaj, cu biografie și antecedente, se transformă în primul capitol al romanului într-un exercițiu de *trial and error*, în care duduia Constanța e un caz enigmatic, un rebus pe care Levi Tof îl are de dezlegat. În ordinea realului, el trebuie să aleagă în funcție de coerența întregului – el trebuie să afle nu doar cine (e domnișoara din tren), ci și unde (merge) și de ce (se comportă așa). Până la sfârșitul procesului, duduia Constanța capătă o biografie, un motiv și un aliat. Iată cum monologhează (de fapt, dialoghează cu umbrela – care nu-i umbrelă, precizează cu scrupul filologic fostul absolvent al Liceului Național de la Iași, ci „cortel” –) detectivul: „Prin urmare, [...] care poate fi caimacamul? Cine-i, adică, acel care are de împărțit și de descurcat cu o nobilă domnișoară sosită din străinătate? Numai după felul cum rostește dumneaei pe r, când se înfurie, se cunoaște că-i sosită proaspăt. Dacă ar fi sosită mai de demult, negreșit că Levi Tof ar fi avut știință cel dintâi. Cât poate să se ascundă cineva cunoștinții lui Levi Tof? O zi? Trei zile? O săptămână? Domnișoara e sosită din străinătate de o săptămână. E vorba de o moșie și de un inventar? [...] **Bagă de samă, Levi Tof, să nu greșim.** La Movileni nu este nici arendaș, nici proprietar. La Movileni este vechilul lui cuconu Dionis Corban. **Aicea ne oprim și am înțeles**” (Sadoveanu 14, s. m.). Nimic „hermeneutic” în acest fragment, nimic ascuns, cu „glas și nume” de dincolo de înțelegerea directă – totul deductiv, în lanț logic, cu selecții limpezi din seria lui „se potrivește/ nu se potrivește”. Levi Tof nu-i înțelept, e inteligent.

Interesant este că, odată intrat în rol, protagonistul împinge deducția, raționament prin excelență al prezentului, într-un viitor neprecizat,

construind o scenă anticipatorie: „Când veți lua în mână afacerile proprietății dumneavoastră și veți surâde cătră prima dumneavoastră recoltă, Levi Tof se va prezenta cu pălăria într-o mână și cu cortelul în alta, aplecându-se cu respect. Dumneavoastră nu veți înceta de a zâmbi și vă veți uita la el fără supărare. Aveți să întrebați: ce poftesci, domnule Levi Tof? Eu am să răspund: Nu poftesc nimic, duduie Tanță. Însă dumneavoastră, până atunci, aveți să aflați că domnul Levi Tof, care priveghează un ținut întreg, nu trăiește cu aer. Că un bancher este ce este și Levi Tof se află cât mai departe de situația unui bancher. Că trebuie, totuși, să poarte o haină decentă și să răspundă nu numai cu maxime la pretențiile nevestei” (Sadoveanu 33). De ce scena aceasta „pe voci”? Pentru că, detectivistic, Levi Tof nu poate funcționa decât dacă are toate secvențele la locul lor, inclusiv deznodământul (chiar dacă virtual, finalul tot fericit e). Povestea despre plata pe care o așteaptă pentru serviciile sale se află tot în logica liniară a cauzei și a efectului, el tot în utilitarism funcționează.

Prin acest personaj, romanul din 1935 se află cel mai aproape de convenția realismului „iluzoriu” de care vorbea Maupassant în prefața la *Pierre et Jean*. Ordinea logică a faptelor îi folosește lui Levi Tof să își definitiveze strategia și, până la urmă, să izbândească: lovitura de maestru e înlocuirea unui fals jaf (pus la cale de vechilul dornic să-și acopere urmele fraudelor) cu un jaf adevărat, comandat pentru a fi executat în aceeași seară, cu aceeași destinație, și pe care îl „scenarizează” secundă cu secundă. Adevărul se obține prin falsificarea falsului, logic.

Un singur personaj din tot romanul conștientizează plasarea strategiilor lui Levi Tof în sfera virtualităților de spectacol (restul, de la cuconu Gheorghiuță la țărani de pe moșie, îl privesc pe misit ca pe un vorbăreț simpatic și, ei bine, util): duduia Constanța Corban. Ea dezvăluie construcțiile deductive ale lui Levi Tof ca fiind alcătuite după modelul convențional al iluziei care dă impresia de adevăr: „teatru și cinematograf e ceea ce s-a petrecut dimineață și ce facem noi acuma” (Sadoveanu 122). Doar pentru ea (dar este, credem, un semnal suficient) e vizibil acel *faire vrai* de sorginte scenică (Sadoveanu are grijă să ne informeze că fata urmasă câțiva ani de conservator vienez), iluzie completă care mimează, dar din care se și naște, adevărul. Adevăr cu care, firește, fiecare personaj face ce știe – și ce vrea.

Referințe bibliografice:

Mihail Sadoveanu, *Opere 14. Paștile blajinilor. Cazul Eugeniței Costea. Istorisiri de vânătoare. Valea Frumoasei*. București, ESPLA, 1958.

Cornul de hârtie și cornul de melc

Raluca Georgiana Badea

Raluca Georgiana Badea este profesor titular la catedra de limba engleză la Colegiul Național „Alexandru Ioan Cuza” din Ploiești. Doctorat în Filologie, coordonat de acad. Eugen Simion, cu teza *Contribuții documentare la biografia lui Geo Bogza* (2017). Cercetător acreditat al

Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității (2012). A publicat volumele *Principiul contradicției la Emil Cioran* (Ploiești, 2016), *De prin CNSAS adunate... – scriitorul sub lupa Securității* (Ploiești, 2016). Articole și studii în *Caiete critice*, *Caleidoscop*, *Buletin de informare și documentare metodico-științifică al Casei Corpului Didactic Prahova*. Autoare de literatură și studii didactice (*Crăciun cu parfum de poveste*, povești educative, colinde, activități și provocări, 2019; *The management of the research resources*, Veliko Tărnovo, mai 2019).

Nichita Stănescu, fostul coleg de liceu al lui Geo Bogza, poreclit Has, care își citea poeziile cu dezinvoltură, vorbește cu nemărginit respect despre cel care, în urmă cu zece ani (de la momentul mărturisirii: 1982, text extras din *Amintiri din prezent*) „m-a ridicat de ceafă – cu macaraua brațului său – și m-a dus să-i sărut mâna lui Tudor Arghezi. Arghezi era ca o frunză. Vorbea parcă bătut de un vânt stelar. Bogza i-a ridicat mâna lui suavă în lopata mâinii lui și iată că, bâlbâit, m-am trezit sărutând o mână care-și scrisese testamentul nu pentru sine, ci pentru poezie (...) Mi-a fost rușine, și ciudă, și atât. Azi însă, când potrivesc câte un cuvânt sau rostesc cu gura câte o frază în omenia artei, mă întorc și zic: e gura care a sărutat mâna (...) celui care l-a văzut cu ochii săi căprui pe Eminescu. Și cam atât. Și aceasta mi se pare nesfârșit de mult.”¹ Momentul de la Ateneu este rememorat și în *Dialogul cu Diana Turconi* și îl regăsim și în discursul intimist *Timpul trăirii, timpul mărturisirii – jurnal parizian* al lui Eugen Simion, prin sublinierea faptului că, devenind repetitiv (a doua zi Geo Bogza reia inițiativa), actul își pierde din însemnătate.

Recunoștința față de hidalgoul de Ploiești, cum era alintat Geo Bogza, reiese și din impulsul dat pe scena literară, oferindu-i oportunitatea de a călători

pe drumul vechilor tăbăcării. Afacerea „electrostivuitoare”, cum o numește poetul neomodernist, este resimțită ca o perioadă de instruire – durează cam un an, în care reporterul avangardist îi oferă lecții despre arta scrisului. Autorul *Necuvintelor* își amintește cu nostalgie și emoție: „Am mers împreună cu dragii mei prieteni de acum, Constantin Țoiu și Nicolae Velea, și ne-am vârât sufletele cu nas în noile tăbăcării. Am scris și cele două pagini (...) Nimic nu-i plăcea lui Geo Bogza. (...) M-am pus cu burta pe epitet. M-am pus cu urechea pe filoctet. Nici până astăzi nu-i mai uit pe cei doi.”²

Legătura celor doi poeți este din ce în ce mai puternică, mărturie stând și manuscrisele marcate de lirism, expuse în Muzeul Literaturii Române din București. Într-o scrisoare datată august 1965, Geo Bogza scrie: „Fie ca nemaipomeniții cai care trag Qvadriga lui Nichita Stănescu printre stele să se hrănească pururi cu gigantice fire de iarbă albastră. Farul Constanța.” Într-o telegramă din 16. sept. 1966, avangardistul îi scrie de la Eforie Sud: „Cu excepția Atlanticului care păstrează ritmul lui Lautréamont eu te salut bătrân ocean din înalte mări și oceane ale lumii ce au adoptat propunerea noastră de a se rostogoli în ritmul superior al celor 11 elegii stop plata drepturilor de autor o veți primi în natură perle, meduze, balene, corăbii scufundate cu cele mai frumoase femei din lume stop Felicitări îmbrățișări.”

Corespondența abundă în lirism, jocuri de cuvinte, superlative care să ateste prețuirea ce și-o poartă. Într-o telegramă din octombrie 1964 citim: „Celui ce scrie magistral și locuiește pe magistrală, îmbrățișări din partea celui ce e cosmic și locuiește în Piața cosmonauților.” Pe un manuscris, datat ianuarie 1971, regăsim desenul plopului lui Cézanne și cuvintele: „pentru doamna Doina Ciurea și pentru neasemuitul cu nimeni Nichita, acest autoportret al sufletului meu.”

Despre plopul lui Bogza, Gabriela Melinescu, iubita din tinerețe a lui Nichita Stănescu, redă în *Memorii* amintirea autorului *Necuvintelor*, care avea o prietenie frumoasă cu autorul *Trapezelor*. Sub data de 7 august 1977 rememorează perioada când era iubita lui Nichita Stănescu, iar „Geo Bogza trimitea chiar flori, ciocolată, scrisori cu frunze și cu acel plop în care se întruchipa ca într-un simbol de virilitate, fără să știe că tocmai plopul e copacul cel mai fragil, care se îndoiaie repede, la prima furtună...”³ Primul volum al jurnalului se află sub amprenta amintirii lui

Nichita, a sinuciderii tatălui și a morții ființelor dragi, abandonate în țara natală.

Imaginea prietenului ce se stinsese din viață, mult prea devreme, apare în memoria scriitorului Bogza, cu „marile lui aripi de albatros, obosite de furtunile prin care au trecut, pe înălțimile la care îl purtasera...”⁴ Moartea prietenului din tinerețe amintește de „Poemul de solstițiu, plin de el și de lumina și bucuria clipei pe care o trăiam”, scriere ce i-o dedicase cu douăzeci de ani în urmă. Cităm: „Nichita Stănescu (...) băiatul acesta dăruit cu trup și suflet poeziei,/ trup de băiat și suflet de băiat,/ neîntinat și pur, crescut după legile imponderabilității,/ putând să plutească între zenit și nadir,/ risipindu-și ființa în cosmos ca pe un pumn de grăunte.”

În jurnalul fostei iubite se reconstruiește un portret antitetic. Poetul, parcă prea sensibil pentru lumea exterioară, se apleacă naiv asupra *mucegaiului și noroiului* din oameni, tratându-și prietenii în același mod ca pe posibili dușmani. Imaginea angelică de la începutul anului 1976 era a celui care hotărâse, parcă, „să nu se umilească în niciun fel și să arunce mai departe perle în mocirla porcilor, prin asta producând violență mării personalități care este.”⁵ În luna octombrie 1981, scriitoarea remarcă uimită metamorfoza: „Ce lucru ciudat că toată lumea pe care am întâlnit-o mi-a raportat tocmai că Nichita s-a urâțit. Trebuie să fie grav. Mulți scriitori îl urăsc pentru că a făcut gafe peste gafe: a apărut la TV spunând că tinerii trebuie să muncească în fabrică ca să ia viața în serios... Această lipsă de mândrie la Nichita este uluitoare, el, cel mai nobil dintre poeții pe care România i-a avut vreodată.”⁶

Autoarea încearcă, în paginile jurnalului, să țină pledoaria apărării celui care, prin scris, „lăsase amprenta unui suflet atât de mare.” Sub data de 29 decembrie 1981 citim: „Nichita era candid și neputincios în fața atmosferei gregare în care a fost mereu silit să trăiască. Compromisurile făcute sunt rușinoase, dar ele aparțin aceluși timp nedemn. (...) Citim ultimele scrisori ale lui Nichita. Unele sunt convenționale, dictate cuiva care i-a schimbat stilul, dar altele sunt autentice, scrise de el.”⁷

Drumul sinuos al celui ce devenise recunoscut și apăruse și în manualele școlare este amintit de Geo Bogza, printre altele, și prin acest fragment de discurs: „Am plătit. A trebuit s-o îngrop pe Ana lui Manole în cuvinte. Căci altfel mi se dă râmau în fiecare seară. (...) Fără plată nu se poate crea nicio valoare. Nu degeaba există mitul jertfei în folclorul nostru.”⁸

În ceea ce privește lupta poetului cu timpurile și

încercarea de a se adapta, îi redăm cuvintele: „Locuiesc în corpul meu cu chirie. Uneori sunt cordial cu mine însumi și apoi mă înjur de mama focului. (...) Poetul nu există. Doar moșește. Cum există gripă și ai nevoie de aspirină, așa sunt și poeții pentru poezii.”⁹ Bogza, la 10 ian.1985, sub titlul *Pe un album*, nota: „Ca un vis frumos a trecut Nichita Stănescu prin literatura noastră”¹⁰

Bibliografie:

Geo Bogza, *Tot mai puțin trestii și tot mai puțin gânditoare: articole apărute în „România literară” (1985-1990)*, ediție de Nicolae Boaru, Editura Prahova, Ploiești, 2011.

Daniel Corbu, *Nichita Stănescu în amintirile contemporanilor*, antologie, Editura Princeps-Edit, Iași, 2008;

Gabriela Melinescu, *Jurnal suedez I (1976-1983)*, Editura Polirom, Iași, 2003;

I. Opreșan, *Istoria literaturii române în evocări*, Editura Saeculum I.O., București, 2001.

Note:

¹ I. Opreșan, *Istoria literaturii române în evocări*, Editura Saeculum I.O., București, 2001, p. 415.

Ibid.

² Gabriela Melinescu, *Jurnal suedez I (1976-1983)*, Editura Polirom, Iași, 2003, pp. 94-95.

³ Daniel Corbu, *Nichita Stănescu în amintirile contemporanilor*, antologie, Editura Princeps-Edit, Iași, 2008, p. 21.

⁴ Gabriela Melinescu, *Jurnal suedez I (1976-1983)*, edit. Polirom, București, 2003, p. 26.

⁵ *Ibid.*

⁶ *Id.*, p. 315.

⁷ *Id.*, p. 172.

⁸ *Id.*, p. 173.

¹⁰ Geo Bogza, *Tot mai puțin trestii și tot mai puțin gânditoare*, Editura Prahova, Ploiești, 2011, p. 7.

Biografie

Cu ocazia apariției a două volume semnificative pentru etosul local și cel național, *Posteritatea lui Nichita Stănescu* (vol. I și vol. II, însumând aproximativ 1000 de pagini de receptare a poetului, la Editura Karta-Graphic din Ploiești), respectiv *Ultima trâncăneală*, corespondența cu colegul și prietenul Mircea Iorgulescu, critic literar de prim-plan (volum aflat la a doua ediție, la Editura Charmides din Bistrița, după cea din 2011), revista *ATITUDINI* realizează un portret al autorului și al editorului, sub genericul Ioan Groșescu – 80, publicând fragmente din aceste noi apariții.

Ioan Groșescu s-a născut în Ploiești, la 5 august 1941. Tatăl, Vasile – maistru strungar, originar din Provița de Sus, județul Prahova; mama, Eufrosina, născută Pârvu, casnică, originară din Cioranii de Jos, județul Prahova. Începe de două ori clasa I la Școala nr. 10 din Ploiești, absolvă, în 1961, Liceul „I. L. Caragiale” Ploiești și Facultatea de Limbă și Literatură Română, Universitatea București, în 1966, specialitatea istorie și critică literară și, concomitent, programul de specializare în jurnalistică.

Activitate: Profesor (repartiție guvernamentală în comuna Fulga, județul Prahova), corector, tehnoredactor, redactor, secretar de redacție la ziarele *Viața Buzăului*, Buzău, *Dâmbovița*, Târgoviște, director al Casei de Cultură a Sindicatelor din Ploiești, ostracizat ani buni în cooperarea meșteșugărească, pe post de inspector învățământ.

În 1990 se află printre membrii fondatori ai Fundației „Nichita Stănescu”, iar în anul următor este membru fondator și secretar al Societății Culturale „Memorial Nichita Stănescu”, a cărei președintă a fost, până la moarte, Mariana Stănescu, sora poetului. În această calitate a contribuit direct la recuperarea casei natale a poetului Nichita Stănescu și transformarea acesteia în casă memorială, la ridicarea, la Ploiești, a bustului monumental al poetului Nichita Stănescu, creație a sculptorului Ștefan Macovei.

În ianuarie 1990, înființează ziarul *Meșteșugarul*, iar din februarie trece ca redactor la

ziarul *Prahova Liberă*, fostul oficios județean *Flamura Prahovei*.

În 10 octombrie 1990, înființează, în asociere, societatea cu răspundere limitată „Salt”, care are ca principal obiectiv editarea ziarului *Ploieștii* (primul ziar privat din județul Prahova), publicație cu apariție mai întâi săptămânală, apoi, timp de patru ani, cotidiană, apoi din nou săptămânală, de largă audiență. Până la data pensionării (2001), este administrator al societății și redactor-șef al publicației. Ca jurnalist, abordează multiple specii gazetărești, remarcându-se prin incisivitate. Înființează și susține suplimentul cultural *Sinteze*, în care promovează creatori din Prahova, manifestări culturale.

În 2001 se află printre fondatorii Societății Culturale „Ploiești – Mileniul III”, al cărei secretar devine, societate care are principal scop editarea – împreună cu cei mai avizați cercetători și autori de studii de istorie a Ploieștilor – a Monografiei orașului Ploiești, propunând ca aceasta să se numească *Marea Carte a Ploieștilor*.

Cărți publicate:

Istorie locală. Monografii

Puchenii Mari, studiu monografic, Editura Ploiești – Mileniul III, Ploiești, 2002;

Cimitirele Ploieștilor, studiu monografic, Editura Ploiești – Mileniul III, Ploiești, 2004; ediția a doua, Editura Ploiești – Mileniul III, Ploiești, 2021;

Trestioara, studiu monografic (în colaborare), Editura Ploiești – Mileniul III, Ploiești, 2004;

Ion Grigore – destinul unui dascăl, studiu monografic, Editura Ploiești – Mileniul III, Ploiești, 2007;

Mahalalele Ploieștilor, studiu monografic, Editura „Karta-Graphic” Ploiești, 2008; ediție definitivă în două volume, Editura Karta-Graphic, Ploiești, 2017.

Versuri

Cuvintele ca banii, Editura Salt, Ploiești, 1997;

Refugiu, versuri, Editura Salt, Ploiești, 2000;

Poeme, Editura Premier, Ploiești, 2002;

Iluzii, antologie, Ed. Karta-Graphic, Ploiești, 2015;

Dezafectare, Editura Ploiești-Mileniul III, Ploiești, 2020.

Roman

Trecutul continuu, Editura Karta-Graphic, Ploiești, 2010.

Istorie literară

Casa Îngerului, Editura Salt, Ploiești, 1999, referitor la recuperarea casei natale a poetului Nichita Stănescu și înființarea aici a casei memoriale, precum și ridicarea, în Ploiești, a bustului monumental al acestuia;

Posteritatea lui Nichita Stănescu, vol. I (610 p.) și vol. II (380 p.), cu un cuvânt înainte de Nicolae Dumitrescu, Editura Karta-Graphic, Ploiești, 2022.

Publicistică

D'a surda, culegere de editoriale și eseuri, Editura Salt, Ploiești, 2001.

Corespondență

Ultima trăncăneală, volum de corespondență cu criticul, istoricul literar și jurnalistul Mircea Iorgulescu, aflat la Paris, Editura Karta-Graphic, Ploiești, 2011; ediția a doua, cu un cuvânt înainte de Al. Cistelean, Editura Charmides, Bistrița, 2022.

Editor

Paul D. Popescu, Marina Răduș, *Între aspirații și împliniri*, studiu monografic al Liceului „I. L. Caragiale” din Ploiești, 1989;

Mircea Iorgulescu, *Postalionul cu boi* (publicistică), Editura Karta-Graphic, Ploiești, 2010;

Mircea Iorgulescu, *Panait Istrati – nomadul statornic. Viața, opera, aventurile – legende și adevăruri*, Editura Karta-Graphic, Ploiești, 2011;

Mircea Iorgulescu, *Cronici literare*, Editura Karta-Graphic, Ploiești, 2013.

Posteritatea lui Nichita Stănescu cap. „Familia” (fragmente)

„Matei a avut cinci copii (unul decedat la vârsta de șase ani): **Hristea (octombrie 1861-17 decembrie 1932)**, Ilie (?-?), Sevastița (1877-1934), Nicolae (18 august 1880-2 iulie 1945).

Ilie Stănescu, negustor. Scrie poezii în stilul lui Anton Pann, ceea ce presupune că intrase în posesia uneia dintre cărțile acestuia, cărți pe care Anton Pann le aducea cu el la Ploiești, când venea la prietenul Ioniță Stoicescu, dascăl de muzichie. Cu ajutorul acestuia își vindea cărțile bisericești sau cele lumești, scoase la tipografia sa. Se menționează undeva că Anton Pann scria, prin 1840: „*Ploieștenii, cum se vede, sunt mai mult evlavioși/ Prin urmare și-n Scriptură sunt mai tare credincioși/ Că cu-nflăcărată râvnă spre cele dumnezeiești,/ Cu asupra se-arătară doritori cărții acești...*”

Se vede că și poetul Nichita Stănescu aflase despre această însemnare de la cineva din familie care va fi citit într-unul din ziarurile vremii, care circulau în Ploiești, știrea despre vorbele lui Anton Pann, fie de la profesorul său de istorie, ctitorul de muzee, emeritul Nicolae I. Simache, fie de la profesorii de limba română, Constantin Enciu sau Gheorghe Milica, acesta din urmă student al lui Garabet Ibrăileanu, fie mai târziu, la facultate, de vreme ce în „*Cartea de recitare*” citează aceste versuri, adăugând: „*Negustorii, mai cu seamă, toți sărind s-au adunat/ Ș-au rămas numai aceia cari poate n-au aflat*”.[...]

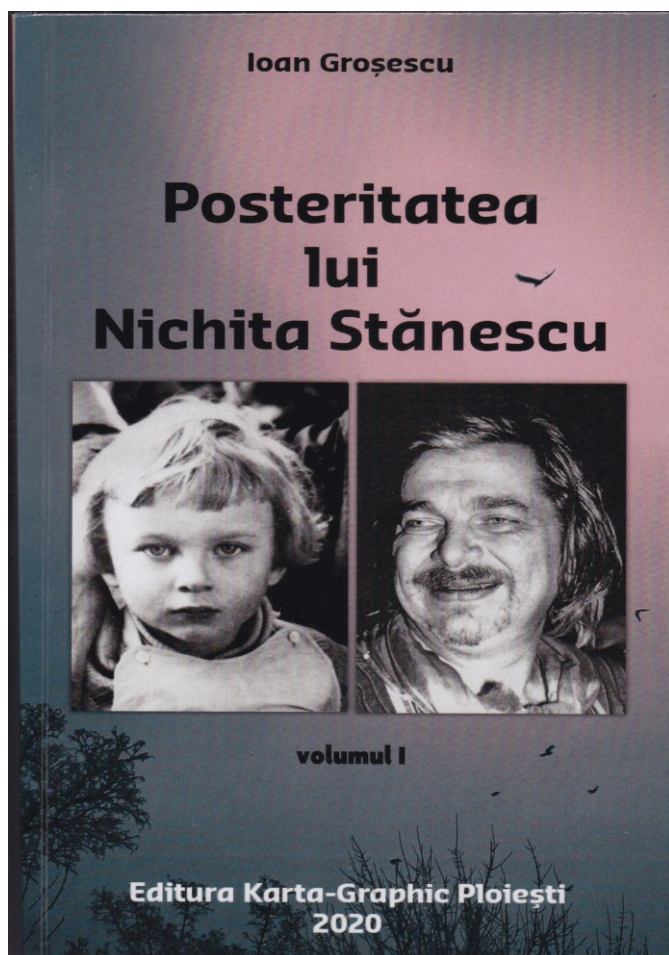
Sevasta C. Țugulea, institutoare, fără descendenți. Moare la 57 de ani (în 1934). Pe crucea aflată la cavoul familiei Stănescu, din Cimitirul Vișoara-Ploiești este scris: *As.[ociația] Instituturilor PH./În memoria scumpei foste colege.*

Nicolae Stănescu, licențiat în drept și în arhitectură. Arhitect al clădirii Liceului „Sf. Sava” din București. A avut doi copii: Traian și Miron, devenit prof. univ. dr. la Institutul de Arhitectură „Ion Mincu” din București, șeful catedrei de sistematizare urbană, fost arhitect-șef al Capitalei și Alexandra, căsătorită cu generalul Pompei. Pe acesta în mod deosebit, dar și pe ceilalți frați, Hristea i-a ajutat consistent și constant până ce s-au realizat.

După căsătorie, Matei se mută, probabil, în casa socrilor de pe Calea Oilor (stradă numită așa din 1902 până în 1938, apoi numită *General Dragalina* din 1938 până în 1947 și Gheorghe Doja din 1947 până azi) la numărul 62, casă pe care o renovează, adăugându-i camere și anexe.

[...]Așadar, pe primul său copil, născut pe 16 octombrie 1861, Matei Stanciu/Stănescu l-a botezat **Hristea** (actul de botez se află la Fond Colecția de Condiții starea civilă Ploiești, abreviat CCRSC, Biserica Sf. Împărați, Dos. 3/1862-1865, fil. 512 față verso).

Hristea M. Stănescu a învățat meseria de abagiu, meserie pe care a avut-o și tatăl său, după ce mai

Înainte a fost rachier și cuțitar. În 1889, la vârsta de 27 de ani, se căsătorește cu Elena Gheorghiu, în vârstă de 19 ani, fiica lui Costi Barcheri, grec refugiat și a Raliței Gheorghiu, din comuna Jugureni, județul Buzău, dar stabiliți în comuna Ceptura, aflată în drumul Mizilului, în județul Prahova.

Hristea și Elena Stănescu au avut nouă copii: **Elisabeta** (Lizica, **3 decembrie 1889-16 noiembrie 1969**), căsătorită cu Mihail Maxim, șeful gării Ploiești-Sud, divorțează, se recăsătorește cu Petre Georgescu, șeful gării Băneasa, București. Se spune că, având voce frumoasă, cânta în corul bisericii; **Ioan** (Ionel, **13 martie 1891-22 ianuarie 1969**) a investit în extracții petroliere. S-a ocupat de afacerile familiei în perioada în care Hristea a avut probleme de sănătate. I-a sprijinit material și moral pe toți frații. A deținut în proprietate mai multe imobile în București și Ploiești și o vilă la Bușteni. La el a locuit Nichita în primii ani ai studenției; **Lucreția** căsătorită cu șeful gării din Curtea de Argeș, unde se stabilește; **Cristea Titu** (1895-1979), absolvent al Liceului „Sf. Petru și Pavel” din Ploiești și al Școlii militare de ofițeri. Participă ca ofițer în ambele războaie mondiale. Între războaie a fost atașat militar în Polonia, cu gradul de colonel. Cade prizonier la

Cotul Donului când era șef de Stat-Major al Diviziei a 5-a. Refuză avionul care i-a fost trimis special pentru trecerea liniei de încercuire, preferând aceeași soartă cu camarazii de luptă. Se întoarce în țară cu Divizia „Horia-Cloșca-Crișan”, formată din prizonieri români, a doua după Divizia „Tudor Vladimirescu”. Este înaintat la gradul de general și numit comandantul Școlii Militare de Ofițeri din Sibiu. A fost căsătorit cu Constanța (născută Popa), licențiată în Litere și Filosofie, specialitatea limba și literatura română; **Constantin (1899-1975)**. În 1917, se înscrie voluntar în armată. Rămâne în armată (ajunge căpitan). În al Doilea Război Mondial este rănit în Munții Tatra și este declarat mare mutilat de război; **Elena (1901-1985)**, profesoară de științele naturii la liceul din Găești, la Liceul „Sfinții Petru și Pavel” și la Liceul „I. L. Caragiale”, din Ploiești, profesoară și la promoția 1952, se căsătorește cu doctorul Gheorghe Cărbunescu. Acesta a condus rețeaua medicală românească pe Frontul din Est. După încheierea războiului, a fost declarat criminal de război, alături de mareșalul Ion Antonescu, însă a fost achitat și repus în drepturi de către Tribunalul Poporului (un boier Cărbunescu a deținut terenuri întinse în Ploiești, în zona Bisericii Sfânta Vineri, străzile Italiană, Sighet și în zona Cimitirului Eternitatea, „Bariera București”, în satele Bătrâni și Drajna); **Gheorghe (1904-4 sept.1985)** (numit de copilul Nini „scăpătorul”, pentru că îl scăpa de pedepsele promise de părinții săi) își face casă pe Strada *Regală* nr.27, devenită în 1948 *I.C. Frimu*, iar în 1950, când se trece la numerotarea caselor cu număr par pe dreapta și impar pe stânga, primește numărul 28. În prezent, strada poartă numele de Neagoe Basarab. A fost căsătorit cu Olimpia (născută Mihăilescu), originară din comuna prahoveană Drajna, sora mamei lui Ioan Grigorescu - eseist, realizator de filme TV, director al televiziunii, ambasador extraordinar și plenipotențiar al României în Polonia. Neavând descendenți direcți, au înfiat-o pe Ileana, cu care subsemnatul a avut o romantică prietenie în anii de liceu, având acces la viața familiilor Gheorghe Sănescu-Olimpia, Nicolae Stănescu-Tatiana.

La familia Olimpiei din Drajna își va petrece verile copilăriei Nichita Stănescu și tot acolo s-a refugiat familia în timpul celui de al Doilea Război Mondial.

Maria (1905-1989), licențiată în filologie, căsătorită cu dr. Octav Stănilă. Stabiliți în Arad; au avut doi copii: Octav, inginer silvicultor și Lia, medic veterinar.

Nicolae (Călae), tatăl poetului (**19 aprilie 1908-6 febr.**, înhumat pe **8 febr. 1982**) Mai toți din familie au copii. Unii se stabilesc în Franța și în Canada.

Are vreo importanță înșirarea tuturor acestor neamuri? Un specialist în coduri genetice ar spune că da, iar o persoană atentă, citind acest arbore genealogic, va constata că Nichita Stănescu, genetic, a fost favorizat și influențat, în sensul că se va comporta ca urmaș al unor neamuri onorabile.[...]”

“[...]Ultimul dintre copiii lui Hristea a fost **Nicolae (Călaie)**, **tatăl poetului**. În actul de naștere al lui **Nicolae H. Stănescu** se menționează că s-a născut în casa de pe strada Oilor nr. 62, pe 19 aprilie 1908 și că Stănescu M. Hristea, tatăl său, avea 47 de ani (ceea ce atestă faptul că s-a născut în 1861). Era „comersant”, iar martori la căsătorie au fost un dogar din suburbia Sfântul Haralambie și un muncitor din suburbia Sfântul Spiridon. Copilul Nicolae a fost botezat la biserica Sfântul Ioan, martor la botez fiindu-i dogarul Iancu Ionescu, din suburbia Sfântul Haralambie.

Stănescu Nicolae a urmat școala superioară de comerț din Ploiești și Academia Comercială din București, de unde s-a retras după doi ani ca să vină alături de tatăl său și, cu timpul, să preia conducerea afacerii. Mai târziu va ține un atelier de croitorie în centrul orașului Ploiești.

În 1950 (când fiul său, Nichita Hristea Stănescu, în vârstă de 17 ani, elev în penultimul an de liceu) atelierul, casa și toate proprietățile lui Stănescu H. Nicolae sunt naționalizate. Nicolae este obligat să lucreze ca funcționar la diverse întreprinderi din Ploiești. Vom reveni asupra acestei probleme.

În 1926, Hristea Stănescu, care locuia, și acum, tot pe strada Oilor, la nr. 62, cumpără o casă veche, situată pe strada General Cernat nr. 2, devenită, din 1948, Buciumului nr. 2, iar din 1950, când și la Ploiești numerele cu soț trec pe partea dreaptă a străzii, iar cele fără soț, pe partea stângă, Buciumului nr. 1, apoi i se va da numele de strada Nichita Stănescu nr. 1. Aici, împreună cu fiii săi, Gheorghe și Nicolae, o renovează, construiesc noi încăperi, o acoperă cu tablă («o casă albă, cu un singur cat, fără ornamente, amintind de arhitectura caselor țărănești din satele de câmpie. Așezate în șir, cele șapte încăperi sunt luminate de ferestre ce împart

REGATUL ROMÂNIEI

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI PLOIEȘTI
OFICIUL STĂREI CIVILE

EXTRACT
Din registrul actelor de Născuți pe anul 1908

ACT DE NAȘTERE No. 564.

Din anul una mie nouă sute opt luna Aprilie
ziua douăzeci și una orele 11 de dimineață
Act de naștere al lui „Nicolae” de sex masculin,
născut *absolut*
la orele 12 zina în casa părinților săi din Ploiești,
strada Oilor No. 62 suburbia Sf.
Fiu legitim a D-lui Hristea M. Stănescu
de ani 47 de profesie Comersant
și a D-nei Elena născută Ghorghiu
de ani 37
După declarația făcută de tatăl care ne-a înfățișat copilul,
Intâiul martor D. Iancu Ionescu de ani 47
de profesie dogar
din sub. sf. Haralambie al doilea martor D. Gheorghe Vasilescu
de profesie Muncitor din sub. sf. Spiridon de ani 75
cari au subscriș după ce le-am citit acest act cu declarațiile și
Noi.

Constatat după lege de Noi. Croat. Vorobchioni
delegatul Primarului orașului Ploiești, Oficerul stărei civile.
(ss) Hristea M. Stănescu tatăl
(ss) Iancu I. Ionescu } Martori
(ss) G. Vasilescu }
OFICER, (ss) C. Vorobchioni

„Dat conform registrului astăzi 21. Octombrie 1931
de noi subscrișul.”
OFICER, C. Vorobchioni
No. 10012
1931 Octombrie 22
Șeful Biroului,

EXE
LA SERVICI
PR
AL ARHIVEI

armonios orizontalitatea fațadei, aproape ascunsă privirii, vara, de frunzișul copacilor și al bolții de viță-de-vie» – o descrie vărul său, jurnalistul și scriitorul Ioan Grigorescu).

Cartierul în care se află casa se numea Piața Sârbească, ploieștenii vârstnici numind-o și azi așa.

Ultima trăncăneală în oglinzi critice

Gabriel Dimisianu („Ultimul Mircea Iorgulescu”, în *România literară*, nr. 43, 2011).

Ioan Groșescu alege să dea publicității „trăncăneala” din cei aproape trei ani în care Iorgulescu s-a luptat eroic cu boala, cu tratamentele chinuitoare, cu suferințele generate de condiția de bolnav (...) Dincolo de titlul jucat, *Ultima trăncăneală* este o carte gravă, o carte-document care reproduce în cea mai mare parte (...) convorbirile purtate pe Internet între Ioan Groșescu și Mircea Iorgulescu în perioada aceea dramatică. Ultimul mesaj înregistrat al lui M. I. este din 5 iunie 2011. În 7 iunie murea.

O carte-document care se va citi pe nerăsuflăte, am convingerea, mai ales în mediile în care Mircea Iorgulescu a fost o figură cunoscută. Dar unde să nu fi fost cunoscut acest atât de activ om de presă, vorbitor, după plecarea în exil, la *Europa liberă* și la *Radio France Internationale*, acest prodigios critic de întâmpinare, component al faimoasei echipe de critici de la *România literară*, acest polemist incisiv intrat în confruntări dure, înainte de 1989, cu slujitorii protejați ai politicii culturale a partidului, protestatar, în ședințele de la Uniune, alături de alți confrăți, în privința „Tezelor din iulie” și a urmărilor lor, împotriva distrugerii monumentelor, a satelor? Acest fel de manifestări al lui Mircea Iorgulescu este știut de multă lume și a făcut din el un personaj care să le atragă atenția multora. Dar există și elemente de altă factură care să determine un interes special pentru „trăncănelile” făcute acum publice de Ioan Groșescu: suspectarea de colaborare cu Securitatea, acuzele venite din partea unor foști buni prieteni, procesul cu CNSAS și sentința pronunțată.

C. Stănescu („Un glonț rătăcit”, în *Cultura*, nr. 351 din 24 noiembrie 2011)

„gloanțele rătăcite continuă să lovească

«ținta», respectiv, pe «criticul de front» care, imprudent, a vrut să rămână până la capăt Mircea Iorgulescu (...) aceste mult prea triste și deplorabile coincidențe ne spun că războiul româno-român de pe idilicul front literar românesc nu s-a încheiat și nici nu sunt semne că se va opri. Nu ne rămâne decât să murmurăm cu poetul marilor deziluzii: «Totuși este trist în lume...»”.

Al. Cistelecan („O carte care contaminează cu suferință”, prefața la *Ultima trăncăneală*, ediția 2021)

„*Ultima trăncăneală* care urmează (un titlu care ar fi fost pe placul lui Mircea Iorgulescu, cu toate că problemele discutate numai frivole nu sînt) e o astfel de culegere de mailuri schimbate cîțiva ani la rînd de cei doi prieteni – Ioan Groșescu și Mircea Iorgulescu, legați de o prietenie veche și de la prima vedere, reactivată după ani de aerisire. Necum frivolă însă, cu toate că amîndoi corespondenții se străduiesc să respecte spiritul «ploieștean» (care se trage din Caragiale tot pe atît pe cît Caragiale însuși se trăgea din el) și s-o dea mereu pe glumă și pe ironie, cartea de față e una din cele mai dramatice cărți apărute la noi (de la ultimii la primii ani). E o carte nu doar de suferință, ci una care contaminează cu suferință (din păcate, eu nu știu un cuvînt potrivit pentru o astfel de iradianță, dar sigur medicii au un termen potrivit) (...) Deși încrederea prietenului nu se clatină (Groșescu intervine în scandal, cerîndu-le acuzatorilor probe reale, nu fictive, contrafăcute și închipuite), Iorgulescu îl asigură de-a dreptul patetic de propria onestitate (...) Trece însă în plan secund și această temă a scîrbei și agresiunii morale, împinsă acolo de imperativele tot mai violente ale bolii. Jurnalul acestei agonii, raportate punctual prietenului, e cu adevărat reportajul concret al unui supliciu, în pagini puțin spus cutremurătoare; ele sînt, practic, de neîndurat. Asta în pofida eforturilor lui Iorgulescu de a-și însuși noua condiție cu seninătate (cu atîta seninătate cu cîtă poate fi asumată o condiție de muribund, nu de muritor). (...) Dincolo de filmul unei agonii și de zbaterile din zilele ei, dialogul acesta e și filmul unei prietenii plină de devoțiune. Afecțiunea e reciprocă, dar, profitînd de faptul că bolile sale (duce și el un sac plin) sînt mai suportabile, Ioan Groșescu își asumă un rol patern: sfaturi, îndemnuri, încurajări, consolări, tot ce poate fi găsit în arsenalul unei prietenii sînt puse spontan în act. Și peste toate, compasiunea. E o carte exemplară de suferință, dar și de prietenie exemplară.”

Avanpremieră editorială: „Ultima trăncăneală. In memoriam Mircea Iorgulescu”

Ioan Groșescu, Ultima trăncăneală. În memoria criticului, istoricului literar, eseistului și jurnalistului Mircea Iorgulescu

“[...] Notă: A venit. Ne-am văzut. Nu ne-am săturat de vorbă, însă niciun semn până pe 17 mai. Au trecut 29 de zile de incertitudini.

Message du Mai, 15, 2009 18:17
From: nelutzug@yahoo.com
To: m.iorgulescu@wanadoo.fr

Am tot așteptat de la tine - așa cum se și cuvenea, căci tu (și nu ió) ai plecat ca s-ajungi în îndepărtatul Paris, eu fiind cel care a rămas pe loc – vești despre cum ai ajuns la cuibul parizian, însă în zadar. Cum cred că la această dată ești (ar trebui să fii, după socoteala mea) deja lângă Sanda, sper, reconfortat de faptul că ai tainit o zi și o noapte cu tanti Zoe, îți voi trimite pozele făcute la mine în curte de fiica mea Dana, pe 27 aprilie. Îmi aduc aminte că sunt făcute în ordinea pe care ți le trimit și te rog să observi și tu ceva: în prima, fețele noastre exprimă bucuria revederii, în a doua ne apucăm să trăncănim. Literatură? Poate.

Nu ți le-am trimis pe toate. Altădată.

Multiple urări de f. bine! Cu frățești îmbrățișări,

Sunday, May 17, 2009 11:40 PM
From: m.iorgulescu@wanadoo.fr To: "Ioan Grosescu" nelutzug@yahoo.com

Vai, vai, vai! Dar tare te-ai “inervat”! Ia fii matali atent!

I pak dau știre domniei tale că abia alaltăieri, sâmbătă, m-am adunat, nu chiar în cuib însă, ci în grotă, cum prefer să-i spun încăperii izolate (am și eu una, cum am văzut că ai și tu!) în care mă retrag și de unde-ți scriu, în acești zori de luni.

După ce m-am întors din Romania, am avut vreo trei zile în care am tot dormit sau dormitat, pesemne de oboseli fizice și psihologice strânse pe-acolo și de care nu mi-am dat seama pe loc. După ce m-am refăcut cât de cât, am luat-o iarăși la picior, vreau să zic la tren, de data asta însă mai pe-aproape de Paris. Sunt un bunic foarte solicitat, iar dacă la controlul de peste două săptămâni mi se va spune că totul e în continuare staționar (ca apele Dunării la Drencova, mai ții minte?!), atunci în luna iunie Sanda nu prea o să mă vadă mult... urmează să fiu “închiriat” ba de una, ba de cealaltă dintre nepoate. Nici nu mă-ntorsesem bine din Romania și cea mică, Zoe, de 6 ani, care e și bilingvă, mi-a spus “te vreau aici, la mine, când vii?!” , chestie la care nu prea poți rezista, nu?!

După ce m-am văzut cu tine, am avut la București tot felul de întâlniri cu foști colegi, amici etc. A fost cam sinistru, cum întrebam de câte unul, cum aflu că ba e bolnav, ba e mort... parcă eram la parastas,... poate că o parte din oboseala de după voiaj să mi se fi tras și de aici...

Tare bine mi-a părut că ne-am putut vedea și trăncăni un pic (recunosc că nouă ne-ar fi trebuit câteva zile, nu o zi și-o noapte cât am avut la dispoziție). Cărțile tale, cât și cele editate de tine la

societatea pe care ai înființat-o, sunt aici lângă mine (dar știu că nu ți-ai pierdut vremea!), cumiști, așteaptă să fie citite. Dă-mi și mie adresa ta poștală, nu ne-am gândit cât am fost împreună (strada, număr, cod poștal), să o am, cine știe?!

Salutări lui Mihnea, omagii doamnei Sica, transmite-i mulțumiri ficei tale pentru că ne-a imortalizat; pe tine te-mbrățișez, merci pentru poze, Doamne, ce babalâci!

Saturday, May 23, 2009 4:10 AM
From: nelutzug@yahoo.com To:
m.iorgulescu@wanadoo.fr

Ei, da, m-ai nimerit! Cu „ipak”-ul, cu „cotele apelor Dunării” (la ora 14 fix, română, rusă, franceză) și, peste toate, cu ieșirea ta din virtualitate și translatarea la Ploiești, la îndemâna bătrânelor mele văz, auz, pipăit, m-ai aruncat, apoi m-ai fixat (pentru câtă vreme?) în timpi-timpuri, care, pe măsură ce trece vremea, se depărtează tot mai mult, încât memoria face eforturi spre a le mai putea încapa.[...]”

“[...]ia fii atent aici Monday, May 30, 2011 6:07 PM
From: "mircea iorgulescu" <mircea.iorgulescu@sfr.fr> To:
nelutzug@yahoo.com Message contains
attachments1 File (79KB)

*Dragul meu, măi băiete,
Ești un chițibușar perfecționist. Am citit pasajul trimis de câteva ori, dar nu-mi dau seama ce te stânjenește. Oricum, am creierul terciuit, mi-a fost foarte rău și sâmbătă, și azi. O să reiau când voi fi mai limpede. Și sunt foarte crispat din pricina chimioterapiei de mâine. Fiindcă nu m-am refăcut după cea de acum trei săptămâni... prevăd zile groaznice.*

Am reușit, cu chiu cu vai, să termin textul Orwell. Ți-l trimit, să mă liniștesc. Să-l revezi și tu, poate am scăpat greșeli. Am și încă două poze de trimis.

prietene, Monday, May 30, 2011 9:02 PM
From: "Ioan Groșescu" <nelutzug@yahoo.com> To:
mircea.iorgulescu@sfr.fr

sunt ignorant, de aceea par chițibușar. Iartă-mă că te chinui.

Marti Tuesday, May 31, 2011 7:34 AM
From: "mircea iorgulescu" <mircea.iorgulescu@sfr.fr> To:
nelutzug@yahoo.com

Aștept ambulanța, am avut iarăși o noapte grea.

"Dublu" ăla e un decalc după franceză, cred; dacă tu crezi că e greșit sau ți se pare o formulare neclară pentru cititorul român, înlocuiește eventual cu "revers" sau cu ce crezi că e mai convenabil. Obișnuiește-te să iei hotărâri de unul singur, căci soarta textelor mele, în curând, va depinde de tine în exclusivitate.

Uf! Nu mai pot....

Tuesday, May 31, 2011 7:44 PM
From: "Ioan Groșescu" <nelutzug@yahoo.com> To:
mircea.iorgulescu@sfr.fr

La această oră, la mine este 19,40, presupun că ai ajuns acasă. Sunt nerăbdător să știu cum a fost, cum te simți. *Ferma animalelor* am citit-o, am văzut și un film; e superbă, însă 1984 nu, și, cum nu-l puseserai în ghilimele, n-am știut ce e. Când poți, zi-mi două vorbe.

Te îmbrățișez, cu îngrijorare

Wednesday, June 1, 2011 8:39 AM
From: "Ioan Groșescu" <nelutzug@yahoo.com> To:
mircea.iorgulescu@sfr.fr

Ceea ce îmi spui îmi dă o dureroasă liniște. Am ajuns să ne mulțumim cu extrem de puțin. Asta e! Eu îmi văd de treabă, te voi ține la curent cu mersul. Când te mai împiciorogești, mai trimite-mi imagini ale lui Istrati¹, dacă mai ai. Cred că așa voi face, le voi așeza într-un capitol, la urmă, dacă vei fi de acord. Am învățat în gazetărie că o imagine sugestivă face cât mai multe texte lungi.

miercuri, joi, vineri, sâmbătă. Sunday, June 5, 2011 7:51 AM

From: "Ioan Groșescu" <nelutzug@yahoo.com> To:
mircea.iorgulescu@sfr.fr

Azi este duminică. Sunt patru zile după calvar. Am așteptat să mai treacă răul, însă nu mai am răbdare. Cum te simți?

Revin Sunday, June 5, 2011 9:29 AM
From: "mircea iorgulescu" <mircea.iorgulescu@sfr.fr> To:
nelutzug@yahoo.com

¹ Subiectul acestei corespondențe este volumul lui Mircea Iorgulescu, *Panait Istrati – nomadul statornic. Viața, opera, aventurile – legende și adevăruri*, cu un cuvânt înainte de Eugen Simion, va fi editat postum de Ioan Groșescu la Editura Karta-Graphic din Ploiești, 2011, 476 p., cu ilustrații.

foarte greu și foarte încet.

Chimioterapia de marți a fost ea ultima din serie, dar a fost cu aceeași substanță și aceeași doză ca și cele precedente. Și aceeași toxicitate, dacă nu chiar mai mare, prin efect cumulativ. Abia azi, duminică, am reușit să mă ridic din pat și să fac câțiva pași și să scriu acest mesaj și alte câteva.

Acum mă întorc în pat, sunt stors! Dar nu mă las...

Îți sunt dator cu nota asupra ediției și cu poze. Voi încerca...

Imbrățișări moale

Revin Sunday, June 5, 2011 9:51 AM

From: "Ioan Grosescu" <nelutzug@yahoo.com> To: mircea.iorgulescu@sfr.fr

Message contains attachments 1 File (11 MB)

Of! Bine că știu de tine. Pune-te pe picioare, că avem treabă! (iartă-mă, omule, mă chinui să fac pe deșteptul).

Ia uită-te (îți trimit prin transfer.ro, căci nu încap, fiind pozele mari) cum arată lucrarea până aici (de fiecare dată când primești o corectură nouă, să o ștergi pe precedenta, să nu ne încurcăm). Linotipistul s-a apucat de treabă, însă m-a desumflat când mi-a spus că ar culege cam în 20 de zile. Vom vedea. Îți trimit și o încercare de copertă.

Te îmbrățișez

Ce faci? Thursday, June 9, 2011 8:23 AM

From: "Ioan Grosescu" <nelutzug@yahoo.com>

To: mircea.iorgulescu@sfr.fr

Au trecut 9 zile. Tot rău îți este? Hai, dragă prietene, mai fă un efort! Trăiesc presimțiri lugubre.

Epilog

Notă: 10 iunie 2011, ora 17,30. Telefon de la Sanda: Mircea a murit, așa cum a prevăzut el. A adormit marți, 7 iunie 2011, ora 8 dimineața. Am vorbit și cu Ioana, fiica de la Marsilia.

From: Maria IORGULESCU m.iorg@orange.fr

To: Ioan Grosescu nelutzug@yahoo.com

Sent: Thursday, July 7, 2011 8:58 PM

Subject: re: Draga Jean,

Draga Jean, Vorbim deseori despre tine cu fetele – despre tot ce ai reprezentat tu pentru Mircea la sfârșitul vieții lui, prietenia ta a fost un cadou pe care soarta – simtindu-se parca vinovată de boala pe care i-o trimisese – i l-a făcut. În fiecare zi imi vorbea

despre proiectele voastre comune, despre cum te simți tu, despre nepotelul pe care îl duceai la școală. Eu ramin cit pot de departe de dezlantuirea publicistica din România – e un fel de a mă proteja de eventuale ape murdare care m-ar inunda! Ma bucur cind ai timp sa-mi scrii. Simbata, plec cu Anca si Zoe doua saptamini la munte. In saptamina a doua, vine si Ioana cu Sarah. Eu nu voi avea ordinatorul, dar Ioana probabil da. Iti doresc sanatate si forta, sa implinesti tot ce ti-ai pus in minte. Transmite, te rog, toate gindurile mele bune sotiei tale. Mircea mi-a povestit de mai multe ori cum ati stat la voi in gradina! Pe curind.

Joana Vitte <jvitte@hotmail.fr>

To: nelutzug@yahoo.com

Fri, Feb 21, 2014 at 11:34 PM

Dragă Jean,

Iată rezultatul procesului în apel al lui tata, pe care l-am aflat astăzi seară. Sînt convinsă că știe și se bucură și el...

Te îmbrățisez și sper că totul e bine.

Numai bine,

Ioana

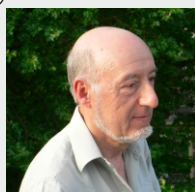
DECIZIA Nr.842/20.02.2014. Admite recursul declarat de Iorgulescu Mircea și continuat de Anne Degeorges și Joelle Vitte în calitate de moștenitoare împotriva sentinței civile nr.973 din 9 februarie 2011 a Curții de Apel București – Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal. Modifică sentința atacată în sensul ca respinge ca neîntemeiată acțiunea în constatare formulată de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității. Irevocabila. Pronunțată în ședința publică, astăzi 20 februarie 2014.

DECIZIA Nr. 842/20.02.2014 a Înaltei Curți de Casație și Justiție. Admite recursul declarat de Iorgulescu Mircea și continuat de Anne Degeorges și Joelle Vitte în calitate de moștenitoare împotriva sentinței civile nr. 973 din 9 februarie 2011 a Curții de Apel București – Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal. Modifică sentința atacată în sensul că respinge ca neîntemeiată acțiunea în constatare formulată de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, stabilind irevocabil că Mircea Iorgulescu **nu a fost colaborator al Securității** (subl. mea, I.G.). Pronunțată în ședința publică, astăzi, 20 februarie 2014.

(Mircea Iorgulescu decedase de patru ani și patru luni. - n.m., I.G.)”

Întâmplări cu oameni și lucruri: *Menghina*

Constantin Abăluță

Constantin Abăluță (n. 1938, București) este arhitect diplomat și autor a peste 60 de titluri de poezie, proză, teatru și critică literară; a tradus peste 30 de titluri din literatura universală (Samuel Beckett, Charles Baudelaire, Boris Vian, Patrick Mondiano, Henri Michaux etc.)

Aflat permanent dincolo de șazeciștii care acaparau prim-planul vieții literare, Constantin Abăluță a știut să își creeze propriul destin, atent la exigențele profesionale, pe care le consideră cele mai importante. Debutază cu *Lumina pământului* (colecția „Luceafărul”, 1964), gândindu-și adesea volumele și din punct de vedere grafic și artistic, așa cum se observă de la *ewww/errre* (hors commerce, 1972), la *Aerul mod de folosință* (1982), la romanul *Groapa roșie* (2018).

Sunt amintiri care îți vin fără să vrei, ca un vânticel de seară ce răstoarnă franjuri norilor alburii și-nvrârtește crenguțele din vârful copacilor. Semne făcute pe-un cer de tăgadă, ceva între a fi și a nu fi, un regret ascuns într-un clopot stricat sau o moară de apă cu șipote stinse și-mprăștiate ca un fum pe culmi îndepărtate, unde vezi din când în când o siluetă de om, poate cioban, cu o sarică mițoasă pe umeri care-l face să semene cu un ghem nedefinit, burete care atrage privirile mele obosite de atâtea slalomuri prin nemărginire.

Nemărginire, iată cuvântul propice oricărei amintiri care se respectă. Amintire care pălpâie peste tot, înlăuntru și în afara ta, în prezent-trecutul-viitorul degetului tău mic ori al unui plutitor rid de pe fruntea ta atât de-ncercată în apariții nedefinite. De ce oare atribuim frunții îngândurare și urechilor auzeliști? E o ceață s-o învești în batistă ca pe-o bijuterie neprețuită, s-o ascunzi undeva într-un sertar, să dai de ea după decenii întregi de uitări și reamintiri succesive și – culmea - s-o recunoști ca a ta și să te bucuri de ea ca în copilărie, când alergai până la marginea ploii (sintagmă frumoasă, pentru că atribuie apei din ceruri o geografie strict pământeană!).

Poate că toate cele spuse mai sus vor apărea celui ce se-ncumetă să parcurgă și rândurile ce urmează drept balast sentimental pentru o relatare atât de banală și de caraghioasă.

Eh, mai acum vreo două decenii, după moartea părinților și scufundarea mea în burlăcia ce părea să devină veșnică, iată că vecinii mi-au devenit, vrei-nu-vrei, colacul de salvare de la singurătatea cea mai crasă – așa că nu-i de mirare că văduva din căsuța vecină cu

blocul meu, respectiv cu zidul lipit chiar de zidul camerei mele...

* * *

Soțul îi murise acum vreo lună. M-am trezit că vecina îmi bate la ușă. Nori albi pe-un cer primăvăratec. Îmi aducea o menghină. Din atelierul omului meu, mi-a spus. Mi-a lăsat cu limbă de moarte să v-o dau. Pricep că mi-a lăsat-o moștenire.

Habar n-am de ce. N-am ce face cu ea. N-am ce face cu norii albi de pe cer.

Am pus menghina pe un colț al biroului. Lângă imprimantă. După ce a plecat vecina, mi-am zis să respect pe cât se poate moștenirea. Să continui cumva funcționarea ustensilei. Așa că am prins-o bine de blatul mesei. Iar folosind șurubul cu manivelă, am depărtat cele două fălci metalice, am introdus între ele o mână de foi de hârtie și am strâns ușurel fălcile.

De câte ori am nevoie de o hârtie pentru a-mi tipări un poem sau o proză, folosesc menghina.

Colile de hârtie s-au pleostit pe-o parte și operația devine anevoioasă. Îmi ia mult timp. Cu o mână rotesc manivela puțin, în timp ce cu cealaltă smulg grijuliu câteva foi de hârtie, apoi rotesc iute manivela în sensul celălalt. E greu, dar îmi respect moștenirea.

Foile vâlurite nu intră bine în imprimantă. Tușul nu se răspândește uniform. Unele rânduri sunt parcă bolduite, altele palide, șterse. Dar e un inconvenient minor când mă gândesc la durerea vecinei.

E o vecină bună. Pe vremuri îmi cumpăra și mie lapte din piață. Acum a îmbătrânit și nu mai poate. Oricum, menghina e menghină și trebuie respectată.

Mă gândesc cui să o las, la randu-mi, moștenire. E o perspectivă nu prea încurajatoare. Nori albi pe-un cer primăvăratec. N-am fost vecin bun pentru nimeni. N-am cumpărat lapte din piață pentru nimeni. De-abia cumpăram pentru mine. N-aveam atelier utilat cu de toate.

Așadar, cui să las o menghină întâmplător în posesia mea? Mă uit la ea: e neagră, uzată, muncită. În schimb, imprimanta e sclipitoare. În ea se oglindesc norii albi de pe cer.

Să las drept moștenire imprimanta? Dar cui și de ce? N-am fost vecin bun. Nu mă leagă de nimeni nici laptele, nici vreun alt produs. Dacă bat la ușa orișicui, e sigur că nu-mi deschid. Sau îmi refuză orice aș vrea să le las.

Evrica! Am un notar a-ntăia. Mi-a spus: Testament cu donație. Către un azil de copii orfani.

Le donez și menghina, și imprimanta. N-au de ce să nu accepte, atâta timp cât cele două mecanisme funcționează. Contabilul n-are motiv să refuze donația. O trece la bilanț ca un câștig cert. Nori albi pe-un cer primăvăratec. Notarul îmi spune: o soluție bună pentru amândouă părțile.

Toate-s la fel

Livia Dimulescu

Livia Dimulescu (n. 22.01.1964, Urlați) este absolventă a Academiei de Studii Economice, secția Cibernetică, București, 1986. Membră a Cenaclului „I. L. Caragiale” din Ploiești, a debutat cu poezie în revista *Zig-Zag* (1991), rubrica coordonată de poetul Ion Zubașcu. A publicat în revistele: *Contemporanul*, *Familia*, *Arca*, *Luceafărul*, *Art-Panorama*, *Literadura*, *Urmuz*, *Revista Nouă* ș.a.; poeme în câteva antologii literare. Volume publicate: *Păianjenul*, proză scurtă, Editura Cartfil, 1996, prezentată Dan-Silviu Boerescu la TVR2; *Femei în intersecție*, proză scurtă, Editura Premier, Ploiești, 2000, prezentată de Daniela Zeca-Buzura la TVR2; *Gri în echilibru*, proză scurtă, Editura Zorio, 2005; *Aici nimeni nu plânge*, roman, Editura Karta-Graphic, Ploiești, 2016; *Interioare*, roman, Editura Detectiv literar, București, 2021; *Femeia la cincizeci de ani*, Premiul I pentru proză scurtă, Editura Universitară, București, 2021. A obținut mai multe premii și distincții literare: Premiul al II-lea pentru poezie (festivalul „Nichifor Crainic”, Giurgiu, 1992), Premiul Special al Juriului, secțiunea Eseu, (festivalul „Nichifor Crainic”, Giurgiu, 1993), Premiul ziarului *Unirea* pentru proză scurtă (Aiud, 1994), mențiune pentru proză (Cicârlău, Maramureș, 1994), Premiul teatrului Odeon, spectacol-lectură cu piesa *Apa de la chiuvetă* (2006), Premiul revistei de teatru online *Yorick*, cu piesa *Memorie cu iarbă proaspătă*.

Când a deschis ușa dormitorului, l-a izbit mirosul greu, de om bătrân și bolnav.

Dar nici el nu se ținea bine pe picioare, s-a dezechilibrat și abia a reușit să se sprijine de noptieră. Ea respira ușor; s-a aplecat către nările ei, cu gândul că a pierdut-o. Pe noptieră stătea fotografia de la nunta lor. În ce an? Nu-și mai amintește, boala asta lungă a ei l-a dărâmat. Își notează într-un caiet tot ce trebuie să facă într-o zi obișnuită.

Ea geme de durere și el nu mai simte nimic. Doctorul vine în vizită la sfârșitul săptămânii. Știe să-i facă perfuzia, a învățat să-și gătească câte o supă, din când în când.

Irina, draga de ea, îl sună în fiecare seară. Mereu întrebări despre ea, despre boala ei, nimic despre el. O furie înăbușită în coșul pieptului i se așează pe ochi. Bine că nu e nimeni care să-l vadă. De partea lui, a supraviețuitorului plâpând (Da! Chiar e plâpând!), nu e nimeni. E nedrept.

El încă se poate duce până în piață, cu bastonul, ce-i drept. Tanti Maricica, țărâna de la care ea cumpăra brânză de oaie, îl ține de vorbă. Ar sta la taclale, dar cuvintele se rotesc în jurul ei: „Ce doamnă cumsecade! Ce femeie gospodină! Îmi lăsa câte cinci lei, de fiecare dată.”

Scoate portofelul și-i lasă și el cinci lei. Așa o să fie un

domn cumsecade, care și-a îngrijit soția până la sfârșit.

Ea e palidă ca o ceață, de peste trei luni. La început, boala asta năprasnică l-a luat prin surprindere. Nu avea nicio importanță dacă și Costin, prietenul lui cel mai bun, se prăpădise din cauza ei. Acum, boala se insinuase parșiv în casa lor. Căpătase obiceiul să aerisească de cinci ori pe zi, indiferent de vreme. Ea tremura în pat, dar nu vocifera. Ultima dată când s-au certat a fost anul trecut. Își cumpărase o pălărie neagră, scumpă foc, taman când el trebuia să ducă mașina în service. Pălărie le trebuia lor? Tot spera să ajungă în Italia, la Irina, să-și vadă nepotul. Oare cum îl cheamă? Darius? Un nume neaoș, de-al nostru, n-au găsit.

Mașina zace în garaj. Acolo s-a cuibărit și pisica, Cocuța. Ea, cu încăpățânarea ei, să aducă o pisică în casă... și-l știa alergic la părul de pisică. De vreo lună nu-l mai întreabă de Cocuța. Asta nu înseamnă că el nu-și notează în caiet când trebuie să-i ducă de mâncare, să-i schimbe apa. Luna viitoare o duce la veterinar... dar cine știe ce-o mai fi și luna viitoare?!

Ea geme și el o învește. La ora zece îi pune perfuzia. Azi e cald, să nu-și mai ia și sacoul, o să transpire cu două sacoșe și, de la un timp, îl ține în piept. O jenă, un jungghi, nu mai are timp și pentru el. Dacă doctorul nu s-ar grăbi de fiecare dată, i-ar povesti și despre suferințele lui.

„Ce mai e nou, domnule Dumitru?” Asta e tot. Intră încălțat până în dormitor, îi pune mâna pe frunte, și scrie rețeta. „Gata! Mă grăbesc... ne vedem vineri.”

El ia mopul și șterge urmele doctorului... și ametește. Poate are lipsă de fier, o fi anemic.

Ea sforăie, nu, nu e în comă. Încă nu. Ar fi vrut să meargă în parc, să joace table. Nu poate s-o lase singură... ba poate! Dar ce-ar zice vecinii? Dacă trece pe lângă el, vecina Sanda, cu nepoțica? Nu l-ar mai spăla nici Dunărea de bârfa ei. Așa că... mai bine se uită la un meci. De peste zece ani n-a mai fost pe stadion. Ea nu era de acord, zicea să strângem bani pentru zugrăvit.

A fost... Doamne ferește! Ce-i trece prin cap? Este, ea este o femeie cumsecade. Plictisitoare, dar harnică. În mare, s-au înțeles. Uite, îmi cade o lacrimă... mi-ar fi plăcut s-o vadă, nu m-a crezut niciodată că am luat-o din dragoste. Nu pentru apartament. Acu', ce să zic? Așa era atunci, dar am ținut la ea. Țin la ea; m-am obișnuit s-o știu în casă, mereu prezentă, să fie totul curat, să-mi calce cămașa când plec de-acasă. Mi-o călca ea și în primul an de pensie; zicea că nu mă pot duce dezordonat în piață. Ce-ar zice lumea?!

Ce zi o fi? Joi sau vineri? Toate-s la fel. Ea deschide, din când în când, ochii, dar nu mă vede. Atunci o mângâi și o învelesc ca pe un copil. Dacă e joi, să merg în piață, să iau lapte. Am învățat să gătesc orez cu lapte. Dacă e vineri, mă-mbrac frumos și îl aștept pe doctor. Zicea că îi schimbă tratamentul, că nu mai e mult. Poate am înțeles greșit. De la un timp, îmi joacă feste și azul.

Irina sună întotdeauna seara târziu.

Azi a fost o zi frumoasă

Dan Culicovschi

Dan Culicovschi (25 martie 1963), absolvent al Facultății de Limbi și Literaturi Străine (franceză-română) și al Facultății de Jurnalism și Științele Comunicării ale Universității din București, este profesor de limba franceză la CN „Mihai Viteazul” din Ploiești și crainic sportiv al Radiodifuziunii Române, autor al unor culegeri de publicistică precum *O țară tristă plină de „umor”* (2006) sau *De vorbă cu mine însumi* (2007), realizator al emisiunii „Oameni de valoare” de la Prahova TV și colaborator al mai multor publicații, precum *Prahova, Jurnal de Prahova, Șocul cotidian, Cheia succesului*. Diplomă de Merit din partea Uniunii Epigramiștilor din România (2006). Pentru revista *ATITUDINI*, autorul a ales un fragment din volumul *Pe aripile gândului*, aflat în pregătire la Editura Eikon, fragment dedicat zilei de 23 martie, Ziua Mondială a Meteorologiei.

Mult mai frumoasă decât cea de ieri!

Probabil pentru că azi a fost Ziua Mondială a Meteorologiei!

Ceea ce mi-a amintit de:

Ploaia și noi, interpretată de neuitata Doina Badea, cea mai frumoasă melodie românească!

Furtuna, testamentul literar al marelui Shakespeare!

Versurile lui Paul Verlaine:

„Il pleure dans mon coeur

Comme il pleut sur la ville!

Quelle est cette langueur

Qui pénètre mon coeur?”

„Voilà le soleil d'Austerlitz!” , îndemnul lui Napoleon către soldați înaintea bătăliei de la Waterloo!

Zăpezile de altădată ale lui François Villon!

Filmul *Omul care aduce ploaia!*

Apelul de începere a războiului civil din Spania, rostit la un post de radio din Ceuta: „Pe cerul Spaniei nu e niciun nor!”

Melodia Marinei Voica „Și afară plouă, plouă și-i trecut de ora nouă”!

Volumul de versuri al lui Nichita Măreția *frigului!*

Faptul că în iulie 1996, când am ajuns pentru prima dată la Londra, de duminică seara până vineri dimineața n-a căzut măcar o picătură de ploaie!

A plouat în schimb vântos acum doi ani, când am ajuns la Beverly Hills și Los Angeles!

Afirmația scriitorului Antoine de Saint-Exupéry, poate cel mai celebru aviator: „Doar acolo, printre nori, descoperi valoarea unui zâmbet, a unei flori sau a unei străngeri de mână!”

Fahrenheit 451, romanul lui Ray Bradbury în care oamenii învățau pe de rost conținutul cărților întrucât erau obligați să le ardă!

Felul în care Ruxandra Popescu prezenta rubrica „Meteo” la Antena 1 Ploiești, ceea ce m-a făcut să

conchid: „Chiar de te înfrigurezi,
Este ploaie sau ninsoare,
Pe Ruxandra când o vezi
Ai în suflet numai soare!”

Faptul că în noiembrie 1993, după ce am transmis la radio meciul F.C. Național – Universitatea Craiova, arbitrat de Ioan Danciu, am făcut cu trenul aproape opt ore de la București la Ploiești, fiindcă între timp viscolise!

„Trilogia meteorologică”, modul în care hâtrul Caragiale a denumit trilogia lui Delavrancea *Apus de soare, Vișorul, Luceafărul!*

Felul în care, la Radio Matinal, neuitatul Paul Grigoriu prefața rubrica „Sport”:

Fie că ninge, fie că plouă

(Vremea, se știe, este labilă!),

Știri sportive proaspete vouă

Cu har vă oferă acum Vintilă!

„Le soleil noir de la mélancholie”, celebrul vers al lui Nerval!

Meciul Țara Galilor – România, disputat la Cardiff acum câteva decenii, în care, pe o ploaie crâncenă, am scăpat cu 0-0 datorită paradelor lui Rică Răducanu!

„Unde Soarele nu apune niciodată”, modul în care era denumit Imperiul spaniol al lui Filip al II-lea!

Norii, comedie a lui Aristofan și carte a lui Petru Creția!

„Vreau s-alerg după nori”, superba melodie interpretată de Gabriel Dorobanțu!

„Gară pentru doi”, minunatul film sovietic în care soția eroului principal prezenta la televizor buletinul meteo, dar fără harul Ruxandrei!

Ploaia din *La răscruce de vânturi!* A propoz, știți că personajul Heathcliff a servit drept exemplu lui Camus în esul *L'Homme révolté?*

Afirmația lui Victor Hugo din *Mizerabilii*: „O picătură de ploaie l-a învins pe marele Napoleon” (aluzie la terenul mlăștinos de la Waterloo)!

Modul în care, la emisiunea lui Anghelescu Cristian, valorosul om de fotbal Teodorescu Adrian povestea că la o anumită echipă a fost specialist în meteorologie (când adversarii atacau, vântul trebuia să bată într-un anumit fel!)

Umbrela ponosită avută de antrenorul Ion Marin la partida de fotbal Rapid Viena – Petrolul din 1995 (gazdele dându-i la pauză una mult mai frumoasă!)

Versurile eminesciene:

„De-i goni fie norocul,

Fie idealurile,

Te urmează în tot locul

Vânturile, valurile!”

Faptul că, ajuns la Bergen, am aflat că în frumosul oraș norvegian, ani de-a rândul, PLOUĂ ÎN FIECARE ZI!

Evident, faptul că Ploieștiul e orașul lui Moș Ploaie!

Ce vreme frumoasă a fost azi, de Ziua Mondială a Meteorologiei!

Filarmonica „Paul Constantinescu”

Orchestra simfonică a Filarmonicii „Paul Constantinescu” Ploiești s-a îmbogățit, de curând, cu mai mulți artiști; vă prezentăm, începând cu acest număr, câteva fișe biografice.

Cezar Ieșanu este noul șef al Orchestrei simfonice, violonist cu atribuții de concertmaestru.

A fost membru al Qatar Philharmonic Orchestra, Lebanese National Symphonic Orchestra, Filarmonicii din Ploiești și Halberstadt Orchestra Germany. A absolvit Summa cum Laude Academia de Muzică „Ciprian Porumbescu” din București în 1994 și Liceul de Muzică „George Enescu” București în 1987. De asemenea, a participat la cursuri de măiestrie susținute de violoniștii Eugen Sârbu, Sherban Lupu, Mariana Mureșan (Sorento, Italia). Printre profesorii care l-au îndrumat, de-a lungul timpului, se numără George Botez, Modest Iftinchi, Bujor Prelipcean, Adriana Carpen, Dan Cumpătă.

Cezar Ieșanu are în palmares premii importante obținute la Concursurile naționale și internaționale de specialitate, printre care Premiul I la Concursul Internațional de Vioară „Michelangelo Abbado” (Sondrio, Italia), Premiul I la Concursul Internațional de Vioară de la Andria, Italia, Premiul I Absolut la Concursul Internațional de la Stressa, Italia.

De-a lungul carierei sale a colaborat cu cei mai mari soliști și dirijori, cum sunt Daniel Barenboim, Gianluigi Gelmetti, Lorin Maazel, James Gaffigan, Dmitri Kitayenco, Zubin Mehta, Seiji Ozawa.

Daniel Guți – șef al partidei de oboi.

S-a născut într-o familie de muzicieni și reprezintă al patrulea oboist al familiei: tatăl prim solist oboist al Operei Române din București, mama profesoară de muzică. A început studiul oboiului la vârsta de 11 ani. Este câștigător al concursurilor de specialitate din Craiova, Timișoara, Iași, București, Pitești – Lyra de aur, Cluj. În 1990 este selecționat ca membru într-o orchestră de studenți pentru a susține un concert în colaborare cu faimoasa London Symphony Orchestra în Londra, avându-l ca solist pe Radu Lupu. În 1991 este admis în cadrul Orchestrei Operei Naționale București.

În 1993 a fost finalist al Concursului Primăvara la Praga. În urma concursului din Praga este invitat să cânte solist Concertul în Do maj. RV 447 de A. Vivaldi cu Orchestra de Cameră a Radiodifuziunii avându-l ca dirijor pe Cristian Brâncuși. Ulterior, în aceeași formulă înregistrează această piesă pentru cardexul Radio. În decursul aceluiași an Daniel Gutu a câștigat postul de oboi solist al Orchestrei de Cameră Radio București.

În 1994 este invitat de către dirijorul/violoncelistul Cristian Florea să participe într-un turneu în Spania ca solist alături de Orchestra de Cameră din Chișinău, interpretând concertul de A. Marcello în d minor de 14 ori.

Este câștigător al concursului Jeunesse Musicales ediția 1995 specialitatea oboi, avându-l ca președinte al juriului pe John de Lancie (solist al Philadelphia Orchestra SUA). Interpretează în gala laureaților Concertul în Do Major KV 314 pentru oboi și orchestră de W.A. Mozart.

Termina studiile Academiei de Muzică C. Porumbescu din București la clasa prof. Lazăr Augustin Betea. În iunie 1995 participă la o serie de concursuri ca finalist pentru posturi în orchestre spaniole - Bilbao, La Coruna, însă obține postul de solist al Orchestrei Simfonice din Castilla și Leon din Valladolid Spania. Aici practic întrunește maturitatea interpretativă și artistică participând în concerte în toată Spania, precum Madrid, Barcelona, La Coruna, Oviedo, Santander, Burgos, Valencia, Salamanca, Zaragosa, Toledo și bineînțeles Valladolid, dar și în alte țări precum Germania, Elveția, Franța și SUA, în prestigioasa sală Carnegie Hall.

În decursul celor aproape 10 ani petrecuți în Spania a cântat solist cu OSCYL, Triplu Concert pentru Flaut, Oboi și Trompetă de S. Barber și concertul în re minor de A. Marcello cu Orquesta Odón Alonso, avându-l ca dirijor pe Dorel Murgu.

De asemenea a susținut recitaluri cu Cvintetul Castilla y Leon din care făcea parte, iar ultimul dintre acestea s-a concretizat prin înregistrarea unui CD. În toți acești ani a dedicat timp și resurse educației participând activ în școli profesionale din Zamora, Aranda de Duero, dar și în conservatorul local din Valladolid la catedra de oboi.

A fost colaborator permanent al Filarmonicii bucureștene, precum și în ultimele două ediții ale Festivalului „G. Enescu”. (text realizat de Iulia Alexandrescu, PR al Filarmonicii „Paul Constantinescu” din Ploiești)

Pornind de la U.A.P. Ploiești

Luiza Bunbănac

Luiza-Antonela Bunbănac (n. 14 dec. 1974, Câmpina) a urmat studiile de licență în domeniul Istoriei și Teoriei Artei la Universitatea Națională de Arte din București și este licențiată în Arte Vizuale. Domeniile de interes și cercetare se îndreaptă în principal către Istoria Artei Românești a secolului al XIX-lea, însă, în strânsă legătură sunt și aspecte ale învățământului artistic românesc din secolul al XIX-lea și cercetarea muzeală. A participat la conferințele susținute în cadrul Universității Naționale de Arte din București, tema ultimei comunicări fiind *Copia – între formație artistică și vocație. Grigorescu, copist la Muzeul Luvru.*

Dacă mergi la pas prin Ploiești poți descoperi frumusețea acestui oraș dacă știi cum să-l privești. În perioada de izolare și îndepărtare de fenomenul artistic m-am gândit la scena de artă locală ca la o potențială victimă colaterală a întregului context global. O scenă vulnerabilă care riscă să devină fragilă. De aceea, am hotărât să merg prin spațiile expoziționale convenționale sau alternative din oraș, fiind interesată de modul în care acestea funcționează ca puncte de întâlnire, care adună oameni și deschid discuții care problematizează, critică, sau care ne întorc către trecut. Vă invit să „mergeți” alături de mine prin intermediul acestui articol să „vizităm” o parte din expozițiile desfășurate în luna februarie.

Mi s-au părut pline de vitalitate cele două expoziții de la **Galeria de Artă a U.A.P Filiala Ploiești** (U.A.P. București merită un *laudatio* pentru împlinirea unui centenar de organizare profesională a artiștilor din domeniul artelor vizuale). O dublă expoziție de grup a fost propusă de tinerii artiști vizuali *Diana Lemnaru* și *Andrei Nistor*, oferind două viziuni curatoriale diferite. În cadrul primei expoziții, *Abstract*, cei doi neobosiți artiști care lucrează în medii și tehnici vizuale diferite (grafică, desen, ulei, tehnici mixte) se îndepărtează de o reprezentare obiectivă a realității experimentând prin forme abstracte, geometrice, culori vibrante, linii, stări senzitive ce trimit la o evadare din realitate, fiind deschisă interpretării. Cea de-a doua expoziție, *Tranziții*, s-a construit ca un proces de trecere de la primele studii, încercări, experimentări artistice, către felul în care se construiește lumea, modul în care percepția și conștiința celor doi artiști sunt stări

de tranziție, așa cum este și interacțiunea noastră cu imaginea și arta. Un rol important în cele două expoziții l-au avut efectele unui joc de lumini care au întregit experiența senzorială a expozițiilor făcându-le memorabile.

Am ales să părăsesc orașul pentru a pătrunde într-un alt spațiu expozițional la **Muzeul Memorial „Nicolae Grigorescu” Câmpina**, unde expoziția personală a artistului George Grigorescu, ale cărui lucrări se află în colecții din Franța, Anglia, Suedia, devine punct de atracție. Lucrările artistului, ale cărui intenții se situează în zona suprarealismului contemporan și a vechilor maeștri, sunt metafore care încearcă să conecteze înțelepciunea trecutului cu neliniștile prezentului, precaritatea existenței într-o lume efemeră și imprevizibilă. Și mi-a mai plăcut ceva la acest spațiu și la această expoziție: ambele provoacă două tipuri de emoții: una datorată spațiului în sine care atrage și a doua datorată expoziției atent gândită și articulată care dinamizează spațiul.

Voi încheia acest tur al expozițiilor din luna februarie cu convingerea că scena de artă locală nu doar că iese triumfătoare din acest context, dar are șanse reale să se dezvolte în următoarea perioadă. Și că diversitatea de medii și generații artistice prezente în spațiile expoziționale nu fac altceva decât să confirme ca ele se pot adapta zilelor noastre și pot deveni locuri în care se confruntă mentalități și opinii, unde vizitatorul este invitat să renunțe la așteptarea de a vedea doar obiecte frumoase ci să se angajeze într-un dialog care să-l provoace și să-l invite la reflecție.

Mihaela Ilie -
Albăstrele

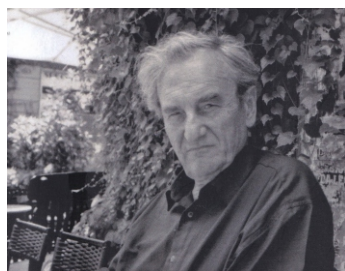
Florin Șuțu - Răvașe ude

Victor Ceban - Rapsodia timpului

Ne-a părăsit **Michel Deguy** (23 mai 1930-16 februarie 2022), un mare prieten al culturii române, fondator și coordonator al revistei *Poe&sie* din anii 1970, poet, traducător din clasicii antichității, filozof și profesor universitar; cunoscut pentru teoria sa despre ecopoetică, implicarea în discursul contemporan prin intermediul unui lexic ce conține termeni precum *géocide* (format de la genocid), *ecopoeticologie*, implicând o atitudine culturală față de locuire, de efemeritate, Michel Deguy rămâne contemporanul nostru.

M. Ghiță Mateucă, *Dansul șarpelui în lanul de grâu* (Editura Karta-Graphic, Ploiești, 2021, 210 p.): pentru autorul (n. 1951) „lipsit de curajul de a se desprinde de realitate mai mult de o jumătate de pas, îndrăgostit de faptul de viață ce pare mărunț și ascunde drame autentice”, după cum îl caracteriza la debut Mircea Nedelciu (1986), apariția acestui volum este un eveniment, pentru că reprezintă continuarea ocupației de prozator, pusă multă vreme între paranteze de cea de jurnalist. Ochiul atent la reportaj și la știre, cunoscut din anii 2005-2010, de la incisivul *Altphel*, alături de Dragoș Pătraru (care a și contribuit la editarea acestui adevărat redbut), face o serie de portrete memorabile ale lumii prahovene de ieri și de azi, cu întreaga subversivitate de tip optzecist. În plasa aceasta a realității descrise pas cu pas intră și activistul cultural, și raisonneurul moromețian, și turnătorul, dimpreună cu cel turnat, la malaimée, copilul universal, poetul Lino Tratan, o lume întreagă, ce realizează cu proza unui Mihai Nicolae (din *Noaptea roșie*, 1983) o bună vecinătate a transcendentului.

Sub coordonarea Simonei Modreanu și a lui Florent Pasquier a apărut la Editura Junimea din Iași volumul *Basarab Nicolescu. Omul cosmodern*.

L'Homme cosmoderne. The Cosmodern Human, sub egida CIRET (Centre International de Recherches et Etudes Transdisciplinaires, Paris) – o interfață a evenimentului din 25 martie 2022 de la Academia Română, când reputatul fondator al transdisciplinarității este sărbătorit cu prilejul celor 80 de ani de viață. Volumul este împărțit în trei secțiuni: studii și articole, eseuri și amintiri și mărturisiri, participând personalități precum Frederic Andres (profesor asociat de Digital Content și Media Sciences, Tokyo), Georges Banu (critic de teatru, profesor la Université Paris III – Sorbonne Nouvelle), Vitória M de Barros (profesoară de Științe Sociale la Pontificia Universidade Católica de São Paulo), poetul Horia Bădescu, poeta Magda Cârneci, redactor-șef al revistei *Arta*, părintele Ioan CHIRILĂ (Facultatea de Teologie Ortodoxă de la Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca), Theodor Codreanu, critic și istoric literar, filozof, Pompiliu Crăciunescu, critic literar, Mircea Dumitrescu, artist grafic, Atila Ertas (profesor de Inginerie Mecanică la Texas Tech University), arhitectul Augustin Ioan, profesor la Universitatea „Ion Mincu” din București, sociologul și scriitorul Adrian Dinu Rachieru, Ademir E. Santana (quantum field theory, Universitatea din Brasília, Brazil), poetul Cassian Maria Spiridon, regizorul Andrei Șerban, criticul literar Alex Ștefănescu.

Alături de academicianul Eugen Simion, artizan al aniversării de la Academia Română, Ploieștiul este reprezentat în acest volum omagial de profesorul inginer Virgil Petrescu, specialist în hidraulică. Astfel, un absolvent de „Caragiale” încă nu își găsește locul în urbea unde a făcut primii pași ai formării intelectuale, un volum *in honorem* fiind publicat la Iași, în timp ce Craiova adăpostește arhiva Basarab Nicolescu, pentru care nu s-a găsit un loc în orașul natal.

Avataruri contemporane ale basmului clasic de Oana-Valeria Chelaru, la origine o teză de doctorat, este o recentă apariție de la Editura Etnologică; volumul analizează lumea basmului într-

un periplu ce pornește de la sursele clasice ale generației preinformaționale, culegeri de basme și reprezentări Walt Disney, Gopo sau George Lucas, pentru a ajunge la epoca postmodernă, a BD-urilor și reclamelor comerciale, reprezentată de basme cinematografice precum *Frăția inelului* sau seria

Harry Potter. (Sub)capitole precum „Context general european al culegerii și studierii basmului”, „Cercetători români, culegători și colecții” evidențiază dimensiunea descriptivă a tezei, din care nu lipsesc „Clarificări și delimitări ale speciei” sau „contextul performării”, *Avatarurile contemporane...* reprezentând un instrument util de cercetare, inclusiv din perspectiva „Regândirii relației cuvânt-imagie, din perspectiva prezentării basmului în sistem audiovizual”. Astfel, basmul și schemele sale domină imaginarul contemporan, așa cum a făcut-o întotdeauna în evoluția omului – doar formele de manifestare se schimbă.

ACE

Despre înțepături și despre iraționalitățile pandemice

Ion Bogdan Lefter

Ion Bogdan Lefter (11 martie 1957), scriitor, critic literar, analist cultural și politic, este directorul Școlii Doctorale a Facultății de Litere de la Universitatea din București. A

întemeiat și condus o serie de reviste importante pentru fenomenul literar și artistic contemporan, precum *Contrapunct* (1990-1992), *Observator cultural* (2000-2005), *aLitudini* (2006-2009), contribuind decisiv la definirea unor curente și direcții ale postmodernismului. Dintre volumele sale: *Postmodernism. Din istoria unei „bătălii” culturale* (2000, 2002, 2012), *Recapitularea modernității. Pentru o nouă istorie a literaturii române* (2000, 2012), *Despre identitate. Temele postmodernității* (2004), *Flashback 1985: Începuturile noii poezii* (2005), „*Generaționismul*” literar. *Concepte, istorie, mărturie* (2016). Începând cu acest număr al *ATITUDINILOR*, teoreticianul postmodernismului va susține o rubrică intitulată **Ace**.

Acele înțepă! Împung. Străpung materialele moi. Țesăturile. Pielea. Provoacă sîngerare. Răni. Durere.

Verbul „a înțepa” vine de la „țeapă”, „țepușă”. Dacă acele înțepă, înseamnă că sînt instrumente agresive, invazive, ultragiante. Dar tot ele cos, apropie, aduc părțile laolaltă într-un întreg sau refac țesăturile sfîșiate, uneori și țesăturile, fiindcă și plăgile tăiate adînc se „cos” cu ace medicale de sutură și cu catgut. Înțepăturile dor întotdeauna (dacă nu se face în prealabil anestezie!), însă ele nu produc – deci – doar rău, pot juca și roluri reparatorii, vindecătoare.

La figurat, „înțepăturile” sînt mai puțin deranjante decît atacurile verbale frontale, dure, sarcastice ori

răstite, nemiloase. Și decît pamfletele. Par aproape „prietenoașe” în comparație cu rățoielile violente, cu înjurăturile, cu blestemele și restul repertoriilor jignitoare, mizerabile, care mînjesc. Doar „înțepăturile” au eleganță și, dacă „victimele” beneficiază de măcar un pic de umor, sînt suportabile. Nu înseamnă că nu pot fi neplăcute, ba chiar foarte: atingeri de floretă, ele pot „răni” mai adînc decît loviturile brutale, căci își ating adeseori mai eficient țintele prin precizia „chirurgicală”, prin retoricile casante, prin ironiile fin-urzicătoare. Acul rămîne ac în ambele orizonturi, și-n cel denotativ, și-n cel conotativ!

Ce să alegi pentru fixarea cu acele în insectar?! Sînt peste tot destule de „înțepat”, realitatea e plină de lucruri care merită luate la ochi și „împunse” fără menajamente: viața din jur, oarece mentalități ale vremurilor, limbajul și conduita contemporanilor locali și internaționali, politica, funcționarea societății, a economiei, spațiul cultural. Nimic nu e perfect pe lume, deci... avem ce „străpunge” cu acele observației atente și „la obiect”! Cîte-o prostie ici, cîte-o meteahnă dincolo, comportamente aiurite și vorbe proaste, decizii absurde și stereotipii ridicole. Încerc de-aici încolo mici capturi de prins în acele unui „insectar de epocă”. În *flash-uri*, în episoade scurte. Acele sînt – știe toată lumea – subțiri!

*

Pentru început – o listă de iraționalități pandemice, de vreme ce **Acele** pornesc la drum încă în criza COVID-19, indicativul bolii care ne-a dat răvășit viețile în anii 2020-2021 și nu s-a oprit încă, deci e vorba – de fapt – despre COVID-19-20-21-22.

● Coronavirusul n-ar fi natural: ar fi fost lansat de comuniștii chinezi cu intenția de a diminua populația prea numeroasă a Planetei. Delict de „conspirativitate”! De ce să-l fi „plantat” chiar la ei acasă și nu pe alte meridiane, pe unde sălășluiesc nații pe care le consideră „dușmănoase”?! Și cum să pornești o epidemie fără să nu-și dea seama decidenții cei malefici că răspîndirea e incontrollabilă și-ar putea deveni victime chiar ei?!

● Coronavirusul ar fi fost „scăpat” din greșeală dintr-un laborator de cercetări secrete. Însă, dacă așa s-ar fi întâmplat, n-ar fi fost în interesul Beijing-ului s-o spună, să indice cîțiva vinovați și să înlătore suspiciunile asupra întregului regim politic din China?!

● COVID-ul ar fi fost „mediatizat” excesiv. Însă cum să fi reacționat mass-media în fața unei pandemii nici măcar regionale, ci răspîndite pe întreaga Planetă, cu sute de milioane de infectări și milioane de morți?! Cît și cum s-ar cuveni să reflecte presa catastrofele naturale? Dacă ar avea loc un cutremur care ar zgîlții toate continentele și-ar fi ucis atîția oameni, situația ar trebui prezentată mai discret, „cu menajamente”, ca să nu se panicheze lumea?!

● COVID-ul ar fi fost un pretext pentru „încălcarea libertăților” și pentru „restrîngerea democrației”. Altă variantă de gîndire „conspirativă”! Contra-argument simplu: cine gîndește așa poate recurge la mijloace politice de instaurare a dictaturilor, fără să-și pună în pericol propria sănătate! Ipoteticii „inițiatori” nu se pot izola de restul lumii și-au fost și ei expuși infectării. În principiu, progresele de civilizație vin și în democrații „la pachet” cu diverse „restrîngeri de libertăți” spre beneficiul public. Ne este – de pildă – încălcat „dreptul” de a ne continua drumul atunci cînd stopul dintr-o intersecție e pe culoarea roșie. Acceptăm „pierderea” (cu ghilimele) pentru cîștigul (real) al semaforizării traficului rutier fără coliziuni!

● Pretext pentru instraurarea unei „dictaturi medicale”: doctorii ar fi acaparat spațiul public și-ar fi speriat intenționat populația Globului în interes propriu, ca să iasă ei în față și să beneficieze financiar. Însă ce-ar fi trebuit să facă specialiștii în fața evidenței că virusul se răspîndește și sistemele de sănătate reușeau cu greu să facă față formelor grave, mortale?! În plus, nu ei i-au presat pe jurnaliști să-i asculte, ci presa li s-a adresat insistent, rugîndu-i să explice situația și să le transmită oamenilor recomandări de protecție.

● „Oculă” mondială a „big pharma”, a marilor concerne farmaceutice, ar fi profitat de pandemie,

cîștigînd enorm de pe urma vaccinurilor. Ar fi fost preferabil să nu ne imunizăm și să moară mult mai mulți oameni?! Variantă: au fost lansate intenționat vaccinuri cu valabilitate limitată, încît să fie nevoie de injectări repetate. Însă cum să fi prevăzut cercetătorii care vor fi mutațiile pe care le va suferi coronavirusul?! Abia după analizarea noilor tulpini s-au putut face ajustări ale vaccinurilor pentru a le face eficiente față de un dușman redefinit.

● Formă radicală: „big pharma” ar fi lansat chiar ea pandemia ca să vină apoi să ne „salveze”! Din nou – „gîndire conspirativă”! Răspunsul – cf. mai sus: nici bogătașii din domeniu, nici cercetătorii nu sînt sinucigași!

● Vaccinurile ar fi apărut prea repede, n-ar fi fost testate suficient, ar fi nesigure. Obiecție care ignoră tehnica nouă folosită acum, într-o altă fază, hipercomputerizată, a cercetării biologice, biochimice, bio-medicale. Specialiștii au explicat ce și cum, însă „conspiraționiștii” sînt întotdeauna mai harnici!

● De ce magazinele alimentare și farmaciile au rămas permanent deschise, pe cînd restul, inclusiv spațiile comerciale cu fluxuri mai mici de clienți, au fost închise?! Răspuns evident: fiindcă la mîncare și medicamente nu putem renunța, pe cînd la alte produse da!

● De ce magazinele au fost obligate să țină închis noaptea, cînd n-ar fi fost aglomerație?! Răspuns: pentru a ține oamenii în case în perioadele în care nu sînt absolut necesare deplasările pentru muncă și pentru aprovizionare, în schimb se „socializează”, cu posibile răspîndiri suplimentare ale pandemiei.

● De ce au fost închise parcurile, localurile publice, sălile de spectacol, unde nu sînt aglomerații?! Din același motiv.

Și așa mai departe. Eforturile autorităților de a limita răspîndirea pandemiei și numărul victimelor a fost în genere apreciat și ascultat de populația Planetei, însă a produs și avalanșe de obiecții de tot felul: „conspiraționiste” sau – dimpotrivă – „raționale”, „vigilente” față de abuzurile autorităților, „anti-dictatoriale”, susținătoare ale „independenței de gîndire” – și cum vor mai fi fost.

La data la care scriu aceste rînduri, numărul morților pandemiei a depășit 6 milioane pe întreaga Planetă. Infectările se-apropie de 460 de milioane. Fără măsuri de protecție, fără stări „de urgență” și „de alertă”, fără vaccinuri și fără „limitări de libertăți”, ar fi fost miliarde de îmbolnăviri și zeci de milioane de morți...

Toate drumurile duc spre „Ilie Oană”

Mihai Ioachimescu

Orice copil al Ploieștiului, care iubește fotbalul, visează să joace cândva pe „Ilie Oană”. Magnetismul acestei arene se aseamănă cu cel al Maracanei, păstrând proporțiile. De-a lungul timpului, o seamă de destine s-au împletit cu acest brand autentic al Ploieștiului, iar familia Catinca este unul dintre exemplele elocvente.

Regretatul Marcel Catinca a fost un jucător emblematic pentru istoria modernă a clubului nostru. În cei 6 ani petrecuți la echipă, Marcel Catinca a intrat în statistici, dar mai ales în sufletele suporterilor. Vârful carierei l-a reprezentat dubla cu Anderlecht Bruxelles, din Cupa UEFA, într-o perioadă când echipele românești se duelau cu marile echipe ale Europei. Dragostea pentru Ploiești, pentru familie, dar și pentru echipă l-au făcut să refuze, după 1989, oferte de la grupări din străinătate. Prietenii apropiați povestesc că marea echipă a lui Galatasaray și-a manifestat interesul pentru jucătorul nostru.

Anii au trecut, iar proverbul românesc „așchia nu sare departe de copac” s-a adevărat încă o dată. Lucian Catinca, fiului fostului fotbalist, este antrenor de fotbal la CSM Ploiești, la grupa de copii U 10 (sub 10 ani). Practic era imposibil ca Lucian să alege o altă carieră într-o familie care gravita în jurul fenomenului numit fotbal. Fotbalul juvenil este fascinant datorită interesului uriaș pe care îl manifestă familiile micuților fotbaliști. Toată lumea

este interesată atât de joc, cât și de rezultatele obținute în înclășări aidoma derby-urilor marilor echipe europene. Competițiile juvenile sunt mult mai dese, ca înainte, iar câștigarea unui turneu este un motiv de mare bucurie. Așa stând lucrurile, victoria echipei CSM Ploiești U 10 (antrenată de Lucian Catinca) la turneul Winter Stars Cup București 2022, este un motiv de mare satisfacție pentru clubul nostru. Am să vă prezint și rezultatele micilor fotbaliști pentru a vă putea face o idee mai exactă a valorii competiției: 3-1 cu Aripa Pitești, 2-0 cu FC Argeș, 1-1 cu CSA Steaua, 1-0 cu Rușanu București, 2-1 cu FCSB și 1-0, în finala, cu Academia Germană. Iată și lotul campionilor: Tronaru Vlad, Tot Coman Gabriel, Cibotaru Robert, Zaharia Eduard, Otavă Matei, Dincă Filip, Voicilă Gabriel, Feraru Ianis, Constantin Eric, Radu Erik Andrei, Voinea Ianis, Stroie Alexandru, Bontaș Eric Andrei Marian, Mihalcea Robert, Ion Ioan, Ciobanu Florin, Neagu Alexandru, Dumitrache Adrian, Ioniță Daniel, Ioan Elisei și Catinca Alexandru Ștefan (nepotul lui Marcel și fiul lui Lucian).

Aș vrea să cred și sper din tot sufletul că unele dintre aceste nume vor ajunge să joace pentru echipa fanion a Ploieștiului. Cred că într-o lume atât de complicată este foarte important să nu renunți la vise. „Trebuie să ai un vis ca să poți să suporti realitatea”, spunea marele Sigmund Freud.

Atitudini

revistă de cultură

nr. 11(180), martie 2022

Publicație editată de **Primăria Municipiului Ploiești, Consiliul Local Ploiești și Casa de Cultură „Ion Luca Caragiale” a Municipiului Ploiești**

Directorul Casei de Cultură: Marian Dragomir

Redactor-șef: Dan Gulea

Colaboratori: Constantin Abăluță, Raluca Georgiana Badea, Dan Culicovschi, Livia Dimulescu, Arleen Ionescu, Ioan Groșescu, Ion, Bogdan Lefter, Magda Răduță.

Redacția: Mihai Ioachimescu (sport); Luiza-Antonela Bunbănac (arte)

Social media: Mihai Rada

Corectură: Marius Dumitru

Layout & DTP: Mariana Dăscălache

Tipar: SC 2MDIGITAL S.R.L.

ISSN: 1584 - 0832

Colaboratorii pot să ne trimită textele numai în format electronic. Autorii care doresc să fie recenzați în paginile revistei sunt rugați să expedieze cărțile pe adresa redacției: Ploiești, Piața Eroilor nr. 1 A, etaj I

telefon: 0244/578.148

site: www.casadecultura.ro

FB: facebook.com/atitudiniploiesti

email: revistaatitudini@gmail.com

Responsabilitatea pentru conținutul opiniilor, argumentelor sau părerilor aparține, în exclusivitate, autorilor. Materialele primite, publicate sau nepublicate, nu se înapoiază. Redacția revistei nu împărtășește întotdeauna ideile conținute în textele publicate.

Râmnicu-Sărat - A59